

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravištvu prejemani:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5:50
na mesec	1:90

Izjava vsak dan svojo izjavo oddaje in praznično.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zaliva vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6:50
na mesec	2:30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanje glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravištvu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

Kriza v Nationalverbandu. — Češko-nemška konferenca. — Zagrebška reciprociteta. — Službena pragmatika. — Reorganizacija Ednotnega češkega kluba. — Seja.

Dunaj, 20. marca.

Dogodek današnjega dne je ostra debata, ki se je dopoldne razvila v nemškem Nationalverbandu in njena posledica: izstop poslanca Wolfa. Nemški klub se je imel danes odločiti za ali proti nadaljnjemu prijateljstvu in zavezništvu s Poljaki — in sicer za ceno prvega branja takozvanih cestnih predlog. Nemški Nationalverband zlasti pa njega alpski člani je zavzemal v tej zadevi dosedaj stališče, da treba poprej ustvariti junktim med vodocestnimi predlogami, ki so izključno v korist severnim deželam, zlasti Galiciji in pa med primernimi koncesijami za južne dežele. Poljaki, zavezani svojim volilcem s to in sto obljubami, pa so vztrajali na zahtevi, da pride vodocestna predloga ali brez prvega branja v odsek, ali pa da se še pred Veliko nočjo vrši prvo branje. Spretno so izrabili težavni položaj nemškega Nationalverbanda, da je danes za ceno poljskega zavezništva, ki je predpogoj njegove privilegirane parlamentarne pozicije, resigniral na svoje pridržke in pomisleke ter dovolil, da postavi predsednik galiske kanale na dnevni red prihodnjih sej.

Pri tej priliki so se pojavila razna nesoglasja in že stare diference, ki rušijo enotnost nemškega kluba z novo močjo. Cela vrsta nemških poslancev je s taktiko Verbanda nezadovoljna, v mnogih točkah obstojajo stvarna nasprotstva; stremelje po nemškem nadvladavi je pravzaprav edina vez, ki spaja nemške poslance v enotni zvezi. Se enkrat se je danes posrečilo voditelju izvojevati zmago, toda reči se sme, da je bila Pyrrhova. Eden vodilnih članov je zapustil skupni klub, za enkrat seveda bolj teoretično-demonstrativno, kakor praktično.

Nationalverband je zveza posameznih nemških frakcij in ne poslancev, izstop posameznika iz zveze je torej le mogoče, ako zaeno izstopi iz svojega ožjega kluba. Tega posl. Wolf ni storil, zato se je popoldne že trdilo, da se spokorno vrača. Radikalni klub bo na svoji večerni seji sodil o koraku svojega načelnika,

ka, verjetno je, da mu naroči, da svojo izjavo prekliche, ker bi sicer moral tudi izstopiti iz svojega ožjega kluba. Če pa Wolf tega ne stori, potem se že prihodnje dni izvrši razpad Nationalverbanda, ki je pa očitno tudi sicer nevzdržljiv. Med treznimi in mirnejšimi elementi in med radikalnimi šovinisti nemške parlamentarne organizacije so nasprotja vedno večja in če se češko-nemška sprava res posreči, t. i. bode nastopila tudi v Nationalverbandu in sicer pri vprašanju o solevanju s Čehi akutna kriza.

Češko-nemška konferenca se nadaljuje. Očitno se dela s polno paro za uspešno ureditev vsaj najspornejših točk in z nekaterih strani se trdi, da bo zadeva — in sicer ugodno — še ta teden perfektna. Konvent senijorov je danes določil, da se vrši glasovanje o nujnosti Körnerjevega predloga v torek. Ta dan velja torej kot nekaka časovna meja; če bodo češko-nemška pogajanja končala do torka ugodno, bo posl. dr. Körner spremenil svoj predlog ter mu vzel ost, ki je bojno naperjena proti Nemcem in njihovemu zaupniku . . . Zbornica z napestostjo sledi vestem, ki le skromno potekajo iz salona notranjega ministra Heinolda, kjer se v navzočnosti kneza Thuna vršijo poskusi ureditve eno najbolj perečih in najvažnejših zadev avstrijske notranje politike.

Naučni minister Hussarek se trudi dokončati pogajanja radi italijanske fakultete, ki zastavlja delovanje proračunskega odseka. Nahaja se tam v razpravi, toda Nemci in klerikalni Slovenci jo obstruirajo. Vlada jo hoče poriniti v posebni subkomite, da osvoboditi dnevni red budgetnega odseka ter omogoči razpravo o še vedno nerešenem proračunu za 1912. Za to idejo so pridobili Nemci, in tudi dr. Korošec in dr. Šusteršič sta se sedaj izjavila za njo. Italijani pa se še vedno upirajo, ker dobro vedo, da je subkomite nekak grob . . . V parlamentu se je zadnje dni govorilo, da so naši klerikalci zopet razvili vprašanje reciprocitete zagrebške univerze. Ta vest je neresnična — voditelji Slovinci kluba za to nimajo časa in z ministrom Hussarekom se niso vršila tozadevna še nikakva pogajanja.

Važna parlamentarna akcija, ki je rodila v svojem poteku mnogo sporov in velika nasprotstva med vlado in zbornico se bliža koncu. V odseku za državne nastavitve je danes načelnik baron d' Elvert med

splošnim odobravanjem izjavil, da morajo biti poročila o službeni pragmatiki za državne uradnike vsaj do konca prihodnjega tedna gotova. Med odsekom in vlado so se kakor znano vršila v zadnjem času pogajanja, ki so stremela za tem, doseči med radikalnimi sklepi odseka in konservativnim stališčem vlade primeren kompromis. Največja nasprotstva so se pojavila glede koalicijskega prava, disciplinarnega postopanja vzvratne veljave od 1. januarja 1911, določb o državnih službah in kvalifikacijskega postopanja. Vlada se je upirala tudi zvišanju materialnih zahtevam odseka ter je končno vstrajala na junktimu med pragmatiko in davčnimi predlogami. Nasprotstva so se sicer tekom pogajanj zmanjšala, toda niso bila odpravljena. Danes je poskusil posl. Zenker restituirati stare radikalne sklepe odseka brez ozira na kompromisno stališče, ki so ga zavzeli z vlado pogajajoči se referenti. Zenkerjev predlog ni obveljal, temveč je odsek sklenil preiti v specialno debato na podlagi rezultatov kompromisnih pogajanj. Odsekovi sklepi in njegovo poročilo zbornici se bodo še vedno nahajali v precejšnjem nasprotju z vladnim naziranjem. Toda, ker prihajajo zadnji čas baš iz vrst uradniških organizacij čimdalje pogostejši pozivi, da naj zbornica sprejme službeno pragmatiko v oni obliki, v kateri bi jo hotelo vlada predložiti v sankcijo je verjetno, da postane predloga vendar-le še zakon.

Drugo branje se bo seveda izvršilo šele po Veliki noči. Zbornica gre že 29. t. m. na počitnice, ima le še 6 sej, za katere so danes parlamentarni senijonirji določili mnogo gradiva. Cela vrsta važnih predlog, med njimi tudi loterijska, pride razventega brez prvega branja v kompetentne odseke, katerih javnost (seveda le za poslance) je z ozirom na važno gradivo zbornica danes sklenila.

Kmalu po Veliki noči, že 16. aprila prične zopet delo. Položaj izgleda precej nadobudno; če se posreči češko-nemška sprava, je pričakovati velikih izprememb in sicer na boljše. Važen korak je storil danes Jednotni češki klub, katerega parlamentarna komisija je sklenila predlagati plenumu kluba spremembo pravil v tem smislu, da bodo v bodoče lahko tudi člani gosposke zbornice J. č. kl. Baje pristopili veliki češki parlamentarni organizaciji vseh 18 čeških članov gosposke

zbornice — velikanski prirastek v intelektualnem in moralnem oziru.

Današnja seja je bila slabo obiskana. Mnogo poslancev se je odpeljalo v Trst k jutrnjemu splavljenju novega Tegetthofa.

Med deželnoobrambnim ministrom Georgijem in posl. Klofačem se je izvršil oster dvoboj radi večernjega govora voditelja čeških radikalcev. Nadaljevala se je tudi razprava o Körnerjevem nujnem predlogu. Generalni kontra govornik posl. Seliger se je v imenu nemških soc. demokratov izjavil proti nujnosti, v nadaljnjem govoru pa podal značilne primere nemško-nacionalne justice v takozvanem Deutschböhmen.

V naslednjem podajemo sejno poročilo:

Prvi je danes govoril domobranski minister Georgi, ki je odgovarjal na razna očitjanja posl. Klofača v zadnji seji glede žaljenja češkega naroda od strani oficirjev.

Potem je zbornica nadaljevala razpravo o obrambni predlogi. Celjski poslanec Marckhl je s temnimi bojami slikal mednarodni položaj in se je na dolgo in na široko bavil s stališčem Madžarov glede obrambne predloge. Češki soc. demokrat dr. Sméral je grajal vojaške razmere, zahteval odpravo parad, žigosal, da se pravica parlamenta smatra samo kot formalnost in protestiral, da se armada izrablja za politične in policijske namene. Nemški agrarec Seidl je polemiziral s socialnimi demokrati, na kar je bila razprava prekinjena.

Prišel je potem na razpravo Körnerjev predlog glede imenovanja sodnikov. Soc. demokrat Seliger je pojasnil stališče svoje stranke. Soc. demokratje ne sodijo sodnikov po njihovi narodnosti, nego po njihovih zmožnostih, predvsem če je sodnik neodvisen. Za češko zahtevajo poseben status za nemške in poseben status za češke sodnike, v srednjih šolah naj bodeta oba jezika obligatna, v nemških okrajih naj bodo sodniki Nemci, v čeških naj bodo Čehi, v jezikovno mešanih okrajih pa naj bodo nastavljeni češkinemski sodniki. — Tudi razprava o Körnerjevem predlogu se je prekinila.

Na predlog soc. dem. Seitzja je zbornica potem sklenila, kar se je dogovorilo v konventu senijorjev, da bodo odsele razprave vseh odsekov, izvzemši imunitetni odsek javne.

Koncem seje sta češka poslanca Brunar in Klofač odgovarjala domobranskemu ministru na njegova izvajanja začetkom seje.

Prihodnja seja bo jutri.

Dež. poslanec dr. V. Rukovec o političnem položaju.

V Središču, 19. marca.

Narodno-napredni trg Središče ni le največji slovenski trg na Spodnjem Štajerskem, on je tudi največji volilni kraj slovenskega trškega deželno-zborskega volilnega okraja. Zato imajo velike politične enunciacije v Središču vedno nek poseben pomen. Isti dan, ko se je v Celju vršil glavni zbor vladajoče klerikalne stranke, se je vršil v Središču pod milim nebom pred občinsko hišo veličasten shod Narodne stranke, na katerem je govoril o političnem položaju na Spod. Štajerskem deželni poslanec dr. V. Rukovec. Obisk zbora v Središču je bil ogromen; bili so ne le vsi središki deželnozbornski volilci razun malih izjem navzoči, ampak pozdravili smo v veseljem v svoji sredi tudi prijatelje in somišljenike iz vseh večjih občin ormoškega okraja. Presedoval je župan gosp. Josip Sinko.

Deželni poslanec dr. Rukovec, burno pozdravljen, je opisoval dogodke pri zadnjih pogajanjih za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Razmotriva je obširno znana stališča posameznih, v deželnem zborni zastopanih strank k tem pogajanjem in nadaljeval: Deželni zbori v sedanji obliki, zlasti pa s sedanjim delokrogom, so nekaj zastarelega, skoro bi rekel, nepotrebnega. Napadno in docela neresnično je, ako bi skušali naše ljudstvo prepričati, da je njegov narodni in gospodarski odtok odvisen le od štajerskega deželnega zbora. Naš položaj v deželi je danes tak, da si deželni poslanci v Gradcu ne bodo nikoli mogli pridobiti posebnih lovorik. Zlasti ne, ako bo ostalo še dolgo pri sedanjem kurijalnem volilnem redu, ki jači nad vso mero pozicijo nemštva v deželi. Da, velik cilj slovenske deželnozbornske politike bi bil boj za demokratičnim volilnim redom, za splošno in enako volilno pravico tudi v deželni zbor — kajti takrat bi ljudstvo pometlo z največjimi našimi nasprotniki in sploh nasprotniki miru in reda v deželi. Pa kakor stoji stvar danes in

LISTEK.

Ocvirki Diane.

Spisal Rado Murnik.

Pred petimi leti je zakupila devetorica požrtvovalnih nedeljskih lovcev lovišče v Zali skali, dasi tam ni prav nobene divjačine. Obenem so si osnovali svoje glasilo. Njih „Ocvirki Diane“ izhajajo po enkrat na leto v sto izvodih. Ureduje jih sam Bibolaz, dični načelnik idealne nedeljske bratovščine.

Moj ljubeznivi prijatelj doktor Kljukec, ki se nikdar ne laže, akotudi je strasten nedeljski lovec, mi je poslal najnovejši letnik „Ocvirkov“. Da se seznanijo z njimi tudi širji krogi, naj podam kratek posnetek njih bogate vsebine.

Brakada na veverice. Pretekli mesec se je pritepla v zaloskalsko lovišče jako divja veverica. Prejkon ne se je priklatila iz hrvaških pragozdov. Takoj nam je zakipela lovka kri in prvo nedeljo smo priredili veliko brakado. Postreljali smo najo vse patrone. Kdo bi si mislil, da ima ta zver tako trdno življenje! Vendar bi jo bili lahko dobili, ako ne bi bila odšla precej v začetku

brakade polovica lovcev v bližnjo gostilnico. Tam so se krepčali, prebirali dnevnike in priredili brakado na zalo natakario Filipino. Ta gosposda žalibog ne pozna nobene discipline! Njih rezgetanje in Filipinino cviljenje je preplahilo veverico, vender se je posrečilo g. Pipopuhu, da jo je vsaj fotografiral, preden nam je ušla! Njena slika visi v našem društvenem lokalu pri Kašolizniku, ki toči izborno vino. Kdor misli, da hvalim njegovo krčmo zato, da bi dobil kak liter zastoj, je velik falot! — Zgagogo.

Iz nedeljske malhe. Prijetne sanje. Ponoči po sv. Jožefu se mi je sanjalo, da sem ustrelil prekrasnega zajca. Notabene, zajec ni bil privezan! Lovski na zdar! (O sv. Jožefu ne smete streljati zajcev, tudi v sanjah ne, ker imajo tedaj dolgouhči že lovopust. Počakajte do 1. septembra! Želim, da vam ostaneta lovka patrona Diana in Hubertus naklonjena tudi podnevi, ne pa samo v sanjah. Uredništvo Ocvirkov.)

Zverine na Kranjskem. Meseca julija pride v Ljubljano velika menezarija divjih levov, tigrov, medvedov, volkov, leopardov, hijen in take zverjadi. Zadnji dan bodo znižane cene. Na to opozarjamo vse preljube tovariše. Naj ne zamudi noben pravi nedeljski lovec te ugodne prilike ter naj si natančno ogleda vse

te zverine, ki so dandanes tako redke na Kranjskem. Zatorej pozor! Zadnji dan vsi v menezarijo! — Bibolaz, načelnik.

Sraka mlade je imela. Zopet morem poročati veselo novico za vašo priljubljeno malho! V Praznem gozdu blizu Zale skale se je naselila krasna sraka, se veselo omožila, gnezdila in izvalila več zdravih mladičev. Marljivo in oprezo smo opazovali vsak dan šege in navade tega lepega ptica. Že smo se veselili, da bomo mogli prirediti nanje lov kakor na kljunače, toda prekmalu se je skujala stara sraka z mladiči vred. Komaj so bili godni, že so jo odkurili, ne da bi nam rekli ne bev, ne mev. Morda se vrnejo prihodnje leto? Na veselo svidenje pri Filipini! — Hahalin.

Odstreli divjačine v zaloskalskem lovišču. Lani so ustrelili tukajšnji nedeljski lovci: pet vrabcev, dva srakoperja, dve podgani, tri miši in enega močera — summa summarum zatorej tri kose divjačine več kakor predlanskim. Le tako naprej! Cestitamo prirčno! — Migomig.

Iz nedeljske mreže. Težka riba. Pet kilogramov težko ščuko (Esoc lucius L.) so lani med šmarnimi mašami poljedli vrli člani Nedeljske bratovščine, ki je zakupila tudi ribolov v Blatnici. Vsem je jako uga-

jala velika riba, pa tudi Kašoliznikov cviček. Ribso so kupili prav poceni v Ljubljani, pa ne na ribjem trgu, marveč v kontraband od babnice, ki jo je ponujala od praga do praga. Siti so bili še drugi dan. S povodnim pozdravom Vaš vdani Migomig.

Nenavadna ribiška potrpežljivost in vztrajnost. Naš velecejenji brat načelnik, g. Bibolaz, ni samo odličan nedeljski lovec, ampak tudi navdušen nedeljski ribič. Navzlic temu, da je vestno proučil že vse večje riboslovne špehe, se mu vendar ni posrečilo, da bi ujel kako lusino. Lani o pasjih dneih pa mu je bila sreča vsaj toliko mila, da je ujel na trnek tele predmete: pomečkan cilindar starega kopita; pošvedrano copato, ki je gotovo videla že boljše dni; razcefrano žensko ruto, ki tudi kmalu ne bo za nobeno rabo več; obezo za brke. Kdor pogreša katero omenjenih toaletnih stvari, naj se oglasi nemudoma v našem uredništvu pri Kašolizniku, kjer so deponirane te reči. Ako pomislimo, da se vrača g. Bibolaz navzlic vsej svoji temeljiti teoretični izobraženosti vedno le prazen domov; ako pomislimo, da ne odneha, akotudi vidi, da se ne izplača ribariti po Blatnici — moramo dičnemu ribiču iz vsega srca čestitati, da ga je obdarila priroda s tako vzorno vztrajnostjo! Upa-

mo, da ujame neustrašeni g. Bibolaz prav kmalu pravo ribo ali pa vsaj žabo! Ribiški na zdar! — Plešoprask, upok, profesor.

Velikanski sulec ali sulač (Salmo Hucho L., der Huchen oder Rotfisch) je meseca januarja razburjal Nedeljske bratovščine ribiško kri! Dolgo so ga lovili trknarji in mrežarji zastoni. Ko so ga pa ujeli, so večaki dognali nepobitno, da ujeti sulec ali sulač ni nobena riba, ampak lesen kol. Bil je sulcu jako podoben. Tehtal je dvajset kilogramov. — Škoda! Upamo, da bo poslej sv. Peter, patron ribičev, bolj naklonjen Nedeljski bratovščini! Z mokrim pozdravom Vaš dr. Ongá.

Osem metrov (!) dolga trakulja (Taenia solium, der gemeine Bandwurm) se je ujel praktičnemu zdravniku g. Jazbecu na umetno nastavljene limanice. Veleposestnik g. Matič Muček, srečni oče te lepe in redke živalce, jo je dal v spirito, da bi tam še dolgo plavala njemu na čast in poznim rodovom v poučno zabavo. Vivat sequens! Lovski pozdrav! Dr. Ongá. (Resni učenjaki ne prištevajo trakulje ribam; kljubu temu smo sprejeli to veselo novico v Mrežo, ker je vcelejenjen g. Muček naroden na dva izvoda Ocvirkov. Posebno iskreno čestitamo njemu in vsej njegovi zlahti k lepemu uspehu in jim želimo, da bi še mnogokrat

kakoršne cilje zasleduje obstruirajo-
ča večina slovenskih deželnih poslan-
cev, ni upati nikakih posebnih pridob-
itev in nastane zares zelo resno
vprašanje: v kakem razmerju stoje
stroški klerikalne obstrukcije z nje-
nimi eventualnimi uspehi ali mogo-
čimi pridobitvami? Politike ne gre
delati s sreč, temveč z glavo. Ne
cenim previsoko političnih izjav
pujsko-oromoškega deželnega poslan-
ca Orniga, ali pritriliti bi mu, da bo-
demo kake narodno-politične zahteve
težko dosegli. Gre torej za gospodar-
ske zadeve — in vprašanje je, če bi
ne bil to sporazum mogoč. Potek zad-
njih pogajanj za delazmožnost štajer-
skega deželnega zbora potrjuje mojo
strditve. Gospodarske škode, ki jih tr-
pimo, so velike. Ne da bi se oziral na
cel Spodnji Štajer, že v ormoškem
okraju samem se brdiko občutijo po-
sledice obstrukcije. Železniško vpra-
šanje ne more nikamor naprej, okraj
je v denarnih stiskah, ker ni običaj-
nih cestnih podpor. Ali imajo sploh
klerikalci tako velike cilje pri svoji
obstrukciji, da bi bili vredni vseh teh
škod in žrtv? Troje stvari so izvirno
zahtevali za ustavljanje obstrukcije:
1. svojega zastopnika v deželnem šol-
skem svetu, 2. meščansko šolo in 3.
izdatno podporo za teharsko gospo-
dinjsko šolo. Glede slednjih dveh za-
htev so se še dali končno pregovori-
ti, da bi se zadovoljili tudi z obljub-
ami. Zahteve glede meščanske šole
niso klerikalci niti resno jemali; to
žeje že postopano Benkovičevu, ki
je proti Kukovčevu predlogu, da se
naj ustanovi poleg žalske tudi trbo-
veljska meščanska šola, zahteval, naj
pride v Trbovlje spodnja realca. Na
drugi strani so klerikalci prav dobro
vedeli, da hoče dežela izročiti deško
meščansko šolo v Celju celjskim
Nemcem in tako za vedno preprečiti
njeno ntraktiviranje ali poslovenje-
nje — pa niso proti temu niti z ma-
zinem ganili. Kako nam naj da de-
želnozborska večina meščansko šolo,
če pa večina slovenskih deželnih po-
slancev ni resno za njo? Glede gospo-
dinjske šole na Teharjih pa ne ob-
stoji nobena življenska potreba, po
saj pri našem prebivalstvu. Kleri-
kalci jo bodo tudi opustili, ker ni bi-
lo dosti za njo deželnega denarja.
Njena ureditev tudi ni bila baš taka,
da bi v strokovnem oziru mnogo nu-
dila. Ostane še zahteva po razširjenju
deželnega šolskega sveta. To so vzeli
klerikalci najresnejše, ker bi radi
imeli vsaj nekaj komande nad uč-
iteljstvom. V narodnem oziru bi bila
»pridobitev« brez pomena, ker bi
se deželni šolski svet pomnožil tudi
za več Nemcev. Če se tedaj cilji kle-
rikalne obstrukcije premotrijo resno
in trezno, vidimo, da bi pridobili
spodnještajski Slovenci koncem
koncev z obstrukcijo edinole enega
klerikalca v deželnem šolskem svetu.
In to je veliko, veliko premalo.

Pa zdi se mi, da je pravi vzrok
klerikalne obstrukcije le neko hrepe-
nenje po velikih uspehih in dejanjih
— hrepenenje, ki sicer napolnjuje
vsakega idealnega strankarja, ki pa
ne spada v praktično življenje in na-
pravi lahko tam stranki in narodu
velikansko škodo. Skrajni čas je, da
bi vsi slovenski deželni poslanci iz
položaja izvajali posledice in odložili
svoje mandate, da bi povprašalo vo-
lilstvo po njegovem mnenju. Ker pa
od klerikalnih poslancev tega ni pri-
čakovati, zato naj vlada deželni zbor
čim prej razpusti, da se bo doseglo
jasnost in čisto mizo. Kar se naše
stranke tiče, se ista razpusta ne boji;
ni dvoma, da bi jo bodoči volilni boj
le ojačil in okreplil.

učakali tako izredno veselje v ož-
jem obiteljskem krogu! — Ur.)

Naprej, zastava rakov! Sloven-
ski raki še vedno nazadujejo in za-
lostno kobacajo svojo pogubno ra-
kovo pot. To ni prav. Skrajni čas
je, da kaj storimo za to plemenito
žival. Pomagajmo ji, da o petkih in
drugih postnih dneh ne bomo otepli
samo kisle repe pa fižola! Pokoncu
zatorej, kar vas je rakarjev! Nikar
ne obupajte, še utegnemo storiti kaj
koristnega in pametnega. Ako izpol-
nimo vsak svojo dolžnost, smemo
upati, da bo imel čez par let vsak
Slovenec o petkih svojega raka v
mrsku. Naprej, zastava rakov!

Naša nedeljska mreža je žalibog
skoraj vedno tako prazna kakor kur-
ji strah. Prav lepo prosimo cenjene
sotrudnike, naj ne spe spanje pravič-
nega ribiča, marveč naj nam pridno
pošiljajo rokopisov, zlasti pa živih
rib in rakov! Radi bi jih znanstve-
no poskusili, če so za kaj. Moker po-
zdrav! Oganj.

Vprašanja in odgovori. Ko sem
se peljal pretekli teden z avtomob-
ilom v Radovljico, sem videl prilet-
nega zajca; na glavi je imel tako ro-
govje kakor star jelen, samo da je
bilo nekoliko manjše. Kaj pravite k
temu?

Odgovor: Pravimo, da ste se ga
prav pošteno nalezli, preden ste zle-
zli v avtomobil. Le pazite, sicer do-
bite delirium tremens in boste vsak
čas videli pikapolonice, šuštarje,

Kar se tiče razdvojitve spodnje-
in srednještajerskih nemških nacio-
nalcev, govornik ne veruje, da bi
imela kake praktične posledice. Bes
je, da bi se srednještajerski Nemci
radi s Slovenci poravnali, ker hudo
občutijo posledice obstrukcije na last-
ni koži. Privolili so v to, da dobe kle-
rikalci svojega moža v deželnem šol-
skem svetu in raspravljati bi se mor-
dalo z njimi kadaj tudi resno o
ustanovitvi slovenske meščanske šole.
Ali Wastian vstraja na trmistem
stališču, da naj gre raje vse v nič,
kakor da bi Slovenci dobili le kako
drobtinico v odškodnino za obstruk-
cijo. Z njim je potegnil Ornig, zastop-
nik tiste pujske nemškutarije, ki se
je pri zadnjih državnozborskih volit-
vah zvezala s Korošcem proti dr. Plo-
ju. Korošec čuti, da je svojo deželno-
zborsko politiko zavozil in bi se rad
rešil iz zagate; a pot do rešitve sta
mu zaprla v zahvalo za državnozbors-
ko volilno pomoč Wastian in Ornig.
Iz tega se vidi, kako nevažne in
nenaravne so take nemško-slovenske
politične zveze. Zato ostanemo slo-
venski naprednjaki tudi v bodoče sa-
mi, sami se bomo borili proti vse-
mu, kar se nam zdi za narod škodljivi-
vega in sami bomo tudi zmagovali.
Pomniti je treba, da moč naša ni od-
visna od števila volilcev, ki se lahko
spremeni čez noč, moč naša in moč
vsake stranke je odvisna od misli, čih,
za stranko se borečih, požrtvovalnih
ljudi, odvisna od poštenosti njenih
ciljev in od vstrajnosti in neomahlji-
vosti pristavev. Naše politično delo
nam ne bo prineslo v doglednem času
slave in lovorik, zato pa bomo veliko
pripomogli k dvignjenju in prepo-
rodu našega javnega življenja.
Po umazanih političnih sredstvih ne
bomo posegli ne doma, ne na zu-
naji. Grda so, če se jih rabi proti na-
rodnemu nasprotniku, še grša pa, ako
se jih rabi proti lastnim rojakom.
Nato se je govornik baval z denun-
cijami klerikalcev pri osrednji vlad-
di, češ, da so slovenski naprednjaki
sovražniki države in dinastije. Pod-
krepljali so svoje denunciacije s
tem, da se naprednjaki kot zavedni
Slovenci odločno borimo proti nem-
škim vsiljivcem na lastni zemlji, proti
nemškemu uradništvu in državni-
kom, ki so nam kot narodu sovražni.
Sveda smo prišli za to v veliko ne-
milost pri Nemcih ter vladi — kleri-
kalci so to porabili in nas skušali celo
na ta podol način uničiti in oškodo-
vati. Govornik se je ukvarjal še s
shodom županov v Ormožu in ponem-
čevanjem ormoškega okrajnega sodi-
šča. Sklenil je ob velikem pritrujevan-
ju zbranih volilcev. Govorili so še
gg.: Sinko, dr. Sernee in ured-
nik Spindler, nakar so zborovalci
enoglasno sklenili sledeči resoluciji:

1. Na javnem shodu v Središču
dne 19. marca zbrani volilci izjav-
ljajo, da nasprotujejo brezplodni ob-
strukciji klerikalnih poslancev v de-
želnem zboru in izrekajo svojem
poslaneu dr. V. Kukovcu popolno za-
upanje.

2. Protestirajo proti imenovanju
dr. Pupacherja za okrajnega sodnika
v Ormožu in sploh proti sistematič-
nemu nadaljnjemu ponemčevanju
e. kr. okr. sodišča v Ormožu.

Zopet izprememba na ban- skem stolu?

Z a g r e b, 20. marca.

Te dni se je mudil v Zagrebu ne-
ki zaupnik ogrskega finančnega mi-

nistra Lukacea, ki ima največ upa-
nja, da postane Khuenov naslednik,
ter se je zagovarjal z bivšim šefom
naučne uprave dr. Isidorjem Kr-
šnjavim, ki je igral svoj čas vo-
dilno vlogo v stranki prava skupno s
dr. Josipom Frankom. Zaupnik je po-
setil Kranjčeva, da izve za njegovo
politično mišljenje in je baje z izidom
svoje misli docela zadovoljen. Po
Zagrebu kroži zelo verjetna vest,
da je

Kranjavi prihodnji ban,

če pride Lukacs do ministrskega
predsedstva. Vsekakor govore vsi
znaki za to, da se izvrši v kratkem
zopet izprememba na banskem stol-
cu, dasiravno vse tozadevne vesti ni-
so zelo verjetne, zlasti ne ona, ki ima
v mislih bivšega bana barona Pavla
Raucha.

Stavkarsko gibanje.

Avstrija.

M o s t, 20. marca.

Danes zjutraj je stavkalo že 8500
premogokopnih delavcev. Iz Morav-
ske Ostrave poročajo, da se je tam
sestavilo razsodišče, ki bo zborovalo
jutri.

Nemčija.

D o r t m u n d, 20. marca.

To noč so napadli trije stavkajoči
predsednika krščanskega kartela v
Lünen, ga vrgli na tla in ga ne-
usmiljeno pretepli. Napadeni je od-
dal dva strela, nakar so napadalec po-
begnili. Eden izmed napadalec je
bil na mestu mrtev. Danes zjutraj je
prišlo od 288.815 delavcev samo
189.471 delavcev na delo.

Kakor poročajo iz saarskega in
moselskega revirja, je tam stavka že
popolnoma ponehala. Vsi delavci so
se vrnili na delo.

Angleško.

L o n d o n, 20. marca.

Konferenca onih premogokop-
nih delavcev, ki ne delajo v rovih,
zlasti iz okoliša Yorksire, je sporo-
čila delavskemu voditelju Macondal-
du, da je sklenila priporočati svojim
članom šele tedaj, da naj začne zopet
z delom, če se prizna minimalna
mezda tudi tem delavcem.

Angleški delavci so danes zjutraj
začeli preresetavati zakonsko pre-
dlogo o minimalni mezdi ter se splošno
sodi, da se ne stavijo več zapreke, da
bi končali delavci stavko. Zastopniki
škotskih premogokopov so dobili br-
zozjavno obvestilo, da so delavci pri-
pravljeni pod gotovimi pogoji začeti
v ponedeljek zopet z delom.

Nasproti temu poročilu pa poro-
čajo z druge strani, da odklanjajo
delavci vsak zakon, ki ne sprejme v
svoje besedilo, da mora znašati mini-
malna mezda za odrasle 5 šilingov,
za dečke pod 14 letom pa dva šilinga.

Italijansko - turška vojna.

Mirovno vprašanje.

P a r i z, 20. marca.

»Journal des Débats« označuje
italijanske mirovne pogoje kot ne-
sprejemljive za Turčijo. Izvzeti se
mora prva in najvažnejša točka: Pri-
poznanje italijanske suverenitete čez
Tripolitanijsko in Cirenačko. Glavna
napaka Giolittijevega kabineta je, da
je 5. novembra izdal aneksijski de-
kret. S tem se je sicer zadovoljilo sa-
moljubje italijanskega naroda, ven-
dar je pa to edina prava ovira, ki

onemogočuje, da se sklene mir. Ta de-
kret naj bi se izdal po osvojitvi deže-
le, ne pa pred tem. S proklamacijjo
aneksije se je Turčija zavezala, da
bo osvojila obe deželi. Turčija se bo
podala le za slučaj »fait accompli«.
Dokler Italija ni faktično v posesti
Libije, toliko časa tudi ne more za-
htevati, da se prizna njena suvere-
niteta.

C a r i g r a d, 20. marca.

Govori se, da je zunanji minister
pri zadnjem diplomatskem sprejemu
napram nekaterim diplomatom izjav-
ljal, da Turčija ne more nikdar spre-
jeti italijanskih pogojev, ker bi bilo
to onečaščenje otomanske armade.

Angleški poslanik je včeraj po-
ročal, da je hotel poslanik porto pri-
praviti na predloge Italije. Po posetu
so se posvetovali zunanji minister,
vojni minister in notranji minister o
izjavah angleškega poslanika. »Tanin«
smatra končni odstavek itali-
janskega odgovora, v katerem se pravi,
da je Italija pripravljena presodi-
ti protipredloge, ki bi jih velevalisti
stavile v to svrhu, da ostaneta čast
in ugled Turčije nedotaknjena, kot
velepomeben in za Turčijo zadovo-
ljiv. List pravi, da se bodo velevalisti,
predno sporoc portu predloge Italije,
o tej zadevi posvetovali.

Boj pri Benghasiju.

K a h i r a, 20. marca.

Poročila, ki so došla direktno iz
Tripolitanijske, pravijo, da je neresni-
na vest, da bi bili Turki v nekem bo-
ju pri Benghasiju popolnoma pora-
ženi ter izgubili več nego 1000 mož.
Bil je le majhen spopad, v katerem so
imeli Turki in Arabci 90 mrtvih in
ranjenih.

Štajersko.

Iz Ljubnega na Zg. Štajerskem
nam pišejo: Razmere na tukajšnji
montanistični visoki šoli postajajo
neznosne. Nemški slušatelji uganjajo
na zavodu in po mestu škode, ki
so jako malo vredni velikega kultur-
nega naroda. Ker je rektorat dovolil
dvema slovanskima akademičnima
društvoma društveni tabli v auli in
ker je vzel v zaščito dva slušatelja,
ki sta proti nekim zavratnim buršev-
skim napadalcem pri sodnji izpove-
dala, so burši začeli proti njemu
pravcato vojno. Bati se je napadov
na slovanske in sploh nemške slu-
šatelje. Ako bi do česarkoli prišlo,
prosimo že sedaj jugoslovansko pa-
lamentarno zastopstvo primerne po-
moči.

»Liberalci so barabe, konjeder-
ci!« Na strankarskem shodu štajer-
ske S. L. S., ali kakor se ob volitvah
rada imenuje, Kmečke zveze, je go-
voril dr. in dež. poslanec, profesor
bogoslavja, doktor Janez Ev. Krek.
Možu se menda leže v kosteh zadnje
deželnozborske volitve v Beli Kraji-
ni, kajti spoval in zmerjal je sloven-
ske naprednjake včeraj v Celju z
»barabami« in »konjederci«. Zatrjuje
se nam od očividcev, da so tej siro-
vosti poskakali le duhovniki in nekatere
navzoči zastopniki krščanskosoci-
jalnega naraščaja — kmetje so pa
strme gledali tega božjega namest-
nika, ki tako drzno gazi vsa načela
krščanske morale in dostojnosti ter
zmerja katolike in Slovence z »ba-
rabami« in »konjederci«. Dr. Krek je
napravil s tem stranki, kateri na ta-
ko vnet in posnemanja vreden način
služi, silno slabo uslugo. Pri nas na
Štajerskem smo marsikaj navajeni

od Nemcev in nemškutarjev, marsi-
katera ostrja je padla tudi že v doma-
čih političnih bojih, ali da bi nas Slo-
vence zmerjal kak odličnejši nemški
politik z »barabami« in »konjederci«
— tega še nismo doživeli. Tudi naši
duhovniki in krščanskosocialni mla-
deniči se še doslej niso povzpeli do
take stopinje politične posurovelosti.
V Celju se vse zgraža nad dr. Kre-
kom in še celo klerikalni kmetje so
mi zatirjali, da tako prostastvo naj-
ostreje obsojajo. Govorjena še ni
zadnja beseda o tej stvari — in dr.
Krek naj bo prepričan, da bo de-
noga brezprimerna sirovost našla na
Štajerskem in Kranjskem primeren
odmev.

Iz Vojnika. Pri nas se bodo v
kratkem vršile občinske volitve. Ne
vemo, ali se naši vodilni krogi kaj
zanimajo za nje ali ne? Kako je, g.
Brezovnik? Vi ste denaren in vpli-
ven mož in upamo, da nas v našem
boju proti nemškutarji ne bode-
te pustili na cedilu. Pred tremi leti se
ni nikdo lotil dela. Ali morebiti vam
na ljubo? Radovedni smo, kako stali-
šče bo zavzel novi župnik, o kate-
rem se že pripoveduje, da postopa
napram vojniški nemškutarji veliko,
recimo, kulantnejše ko pokojni žu-
pnik. Na delo, na delo, nič gledati na
kake groše ali zamere — to naj vpo-
števata gg. Brezovnik in župnik. Pa
brez zamere — nekatere ljudi se mo-
ra javno podrežati, na zasebno do-
brohotno besedo ne dajo ničesar.

Imenovanje okrajnih šolskih
nadzornikov se še letos ni izvršilo.
Funkcijska doba jim je potekla že z
31. decembrom 1911 in bi torej ne
smeli po pravem več izvrševati svo-
je službe. Vlada jih menda hoče po-
državiti, zato stvar zavlačuje. Ali
predno pride do podzavljenja, bi si
moral odločujoči naši klerikalni po-
litiki vendar ogledati te može, ki da-
nes opravljajo na Sp. Štajerskem
službo šolskih nadzornikov. Menda
bi našli, da je med njimi večina re-
negatov in Nemcev, ki strastno so-
vražijo vse, kar je slovenskega in
ovirajo napredek našega šolstva. Ti
ljudje gotovo ne sodijo na svoja me-
sta pri nas!

Iz Šmarja pri Jelšah. Okraj-
na učiteljska konferenca
za šmarski okraj se vrši dne 7. av-
gusta t. l. Na razpravo se je postavi-
lo kot edino točko »Vpliv gmotnega
položaja učiteljskega na šolo« —
poroč.: gg. Dobnik st., Čeh. Konfe-
renčni predsednik pa je določil še
dve temi: »V koliko se lahko uvelja-
vi delovni princip v šoli po zdajšnji
učni načrti« — poroč.: gg. Flerč,
H. Sumer, Rošker; in »Delovanje šole
in učiteljstva pri oskrbi mladine«
— poroč.: gg. Kurbus, Frlinc, Fr.
Zidar.

Slovenski zdravniki! Po smrti
blagega g. dr. G. Goriškega se je iz-
praznilo mesto distriktnega zdravni-
ka v Rušah. Rodoljubni domačini so
se trudili, da bi dobil to mesto Slo-
venec v roke ter bi se tako rešila
narodna posest. Že so se veselili
svojega uspeha, a nesreča je posegla
vmes in njihov up je spaval po vodi.
V zadnjem trenutku so iskali zdrav-
nika, ki bi bil prišel vsaj za par ted-
nov v Ruše, dokler bi se ne našel
slovenski zdravnik, ki bi se hotel
stalno naseliti. Tudi to je bilo zama-
no. Ko je to Volksrat zvedel, je telegra-
fično dobil nemškega zdravnika z
Dunajskega Novega mesta. Ruše
namreč brez zdravnika tudi par dni
ne morejo biti, ker je domači zdrav-
nik obnem železniški zdravnik in
zdravnik dveh bolniških blagajn. Se-
danji zdravnik je sicer vester, prija-

vzroke so zamudili preiskati. Rienzi
je ljubkovanje svoje žene vrnil z
ljubkovanjem in ko se je nagnil k
njenemu lepemu obličju, je z nje-
vega čela izginil strogi in resni
mrak.

»Kaj nisi šla danes nič z doma,
Nina?«

»Ne! Vročina je bila neznosna.
A družbe, Cola, mi vendar ni manj-
kalo. Polovica vseh rimskih matron
se je zbrala v palači.«

»Ah, to verjamem! A oni dečko,
ali ni to nov obraz?«

»Tiho, Cola; prosim te, govori
prijazno z njim. Pozneje ti vse po-
vem. Angelo, stopi semkaj. Tu vidiš
svojega novega gospodarja, rimskega
tribuna.«

Angelo se je približal z neko pla-
hostjo, ki mu sicer ni bila lastna,
kajti Rienzi je bil majestetična ose-
bnost in odkar je prišel na oblast, je
izgledal tako strogo in resno, da
je vsem, tudi knežjim poslancem bilo
pričo njega nekako tesno pri srcu.
Videč, kak vtisk je napravil na dečka,
se je nasmehnil, kajti bil je prijatelj
otrok in ljubeznjiv z vsemi, le ne z
velikaši. Objel je dečka in ga poljubil
ter mu rekel dobrodošlico.

»Če bi tudi midva dobila tako
lepega sina!« je zašepetal Nini, ki je
zardela in se obrnila stran.

»Kako ti je ime, mali prijatelj?«
»Angelo Villani.«

»To je toskansko ime. V Flo-
renco živi učenjak, ki spisuje, brez

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Četrtili del.

(Dolje.)

Zamišljen se je zopet obrnil proti
oknu in zopet zagledal grozni prizor
umiranja na vešalih. Pred oknom
zbrano mnogoštevilno ljudstvo se je
veselilo usmrčenja moža, čigar celo
življenje je bilo sramota in rop —
ki se je zdel roki pravice nedosegljiv
— veselilo z vsem tistim divjem vpi-
jem, ki izraža radost drhali nad pad-
cem sovražnika. Rienzi je slišal s
svojega mesta klicanje: »Živio tri-
bun, pravični sodnik, osvoboditelj
Rima!« A v tem trenutku so ga
druge misli storile gluhega za ljud-
sko navdušenje.

»Uboji moj brat,« je govoril s
solzami v očeh, »hudodelstvu tega
moža, ki je bilo skoro enako tistemu,
za katero je zdaj storil pokoro, je pri-
pisati, da si bil žrtve krvoprelitja.
Tisti, ki niso imeli nič usmiljenja z
ovoco, zahtevajo kričeče usmiljenja z
volkom. Ah, ko bi še živel, kako bi se
ti klanjale te ponosne glave. Dasi si
bil ubit, se jim ni zdelo vredno nate
misлити. Bog naj da pokoj tvoji pleme-
ni duši in naj obrani mojo časti-
hlepnost tako čisto, kakor je bila ta-
krat, ko sva se v mraku sprehajala.«

Tribun je zaprl okno in je odšel
proti Ninini sobi. Čuvši njegove ko-

rake, je vstala; oči so se ji svetile in
prsa so si ji naglo dvigala. Ko je
vstopil, mu je ovila roke okrog vratu
in stiskaje se k njemu, je šepetala:

»Ah, kako dolge ure sva bila lo-
čena.«

Bilo je nekaj posebnega opazo-
vati to ponosno ženo, ponosno na
svojo lepoto, na svoj stan, na svoje
nove časti. O njeni nečimernosti in
njenem sijajoljubju je govoril že ves
Rim in je to Rienzi štel v zlo. A kako
čudovito in naglo se je spremenila v
njegovi navzočnosti. Vsa zardela in
drhteča je bila in kakor da se je ves
njen ponos pogreznil v njeni ljube-
zni do njega. Še nikdar se ni nobena
ženska ljubezen razvila do najvišje
stopnje strastvenosti, če ni častila,
kar je ljubila, če se ni čutila poni-
žano in srečno v tem ponižanju vsled
tega, ker je neomejeno priznavala,
da jo nadkriljuje tisti, ki ga ljubi.

Zavest, kak razloček je med njim
in vsemi drugimi živimi bitji, je bil
menda vzrok, da je tribunova lju-
bezen do Nine vedno rasla, ga delala
slepega za njene napake napram dru-
gim in prizanesljivega za njeno po-
tutnost in razkošje, ki je bilo pač do
neke mere umestno, ki je že davno
presegalo vse meje. Če to njeno po-
četje je ni pomagalo provzročiti nje-
govega padea, je vsaj služilo Rim-
ljanom za opravičenje njihove stra-
hopetnosti in zvestobolomnosti, in je
služilo zgodovinarjem za dobrodošlo
pojasnilo katastrofe, katerih prave

zen in postrežljiv in v narodnem oziru miren. Seveda, on je provizor, kajti mesto distriktnega zdravnika se bo ta mesec razpisalo in od distriktnega zdravstvenega odbora je, odvisno, če bode bodoči ruski zdravnik Nemec ali Slovenec. Seveda pa je potreba, da slovenski zdravniki za to mesto prosijo. Skoda za lepo zdravniško mesto v lepem kraju, da bi se ga veselil tujec. Pozor slovenski zdravniki!

Južnoštajersko hmelnjarsko društvo v Zalcu ima svojo glavno skupščino v nedeljo, dne 24. t. m., ob 3. uri popoldne v dvorani gospe Hausenbichler v Zalcu.

Koroško.

Porotno sodišče v Celovcu. Pred porotnim sodiščem v Celovcu je bil obsojen trgovec Markus Gugl zaradi krjade na dva meseca zapora. — Dalje je razpravljalo porotno sodišče proti nekemu pekovskemu pomočniku, ki je vkradel svoji teti pri Sv. Lenartu dve hranilni knjižici, dvignil 11.351 kron 3 v in šel veseljačit v Celje in nato v Maribor, kjer so ga prijeli. Zapravil je pa največ seveda v družbi veselih deklet, kjer so tudi našli 4116 kron 32 vin. Porotniki so prvo glavno vprašanje glede tatvine, oziraje se na fantovo zmedenost zanikali in so potrdili samo vprašanje glede prestopka orožnega patenta. Obtoženec je bil obsojen na 20 kron globe ali 48 ur zapora.

Vlom v okrajno sodišče. V noči na 18. t. m. so v lomili tatovi s ponarejenim ključem v zemljiškoknjižni urad okrajnega sodišča v Spitalu o. D. ter odnesli 1200 K in poškodovali knjige in opravo.

Vlom v cerkev. Pretekli teden so poskusili tatovi pri Svincu vlomiti v cerkev na pokopališču. Rabili so pri svojem delu cepine in sekire, katera orodja pa so se izkazala za trdna vrata preslaba. Pa bi tudi sicer ne bili odnesli mnogo plena, ker v cerkvi ni posebnih dragocenosti.

Primorsko.

Odlikovanje. Višji finančni svetnik Maks pl. Jablonsky v Trstu je dobil red železne krone III. razr. s popustom takse.

Brezlična brzajavna postaja v Trstu. Za inspektorja novo ustanovljene brezlične brzajavne postaje v Trstu je imenovan linjski poročnik v pok. Evgen Winkler.

Splovljenje vojne ladje »Tegetthof« se vrši z veliko slovesnostjo danes v Trstu. Povodom splovljenja bode vprizorila avstrijska vojna mornarica bojno vajo, katero bodo lahko opazovali častni gosti in častniki na vojnih ladjah. V Trst so prišli povodom slavnosti nadvojvoda Leopold s soprogo in nadvojvodinja Blanka s svojimi hčerama in več visokih vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

Pokopališče pri Sv. Ani v Trstu. Glasom objave tržaškega magistrata, se je spremenil pokopališki red za pokopališče pri Sv. Ani glede zaprtja sledeč. Pokopališče bo odprto v zimskih mesecih od novembra do februarja od 7. zjutraj do 5. popoldne, v mesecih marc, april, september, oktober od pol 7. zjutraj do pol 7. zvečer in v poletnih mesecih od maja do avgusta od pol 7. zjutraj do pol 8. zvečer. Dvajset minut predno se pokopališka vrata zapro, da čuvaj znamenje z zvonom.

dvoma po tem, kar se govori. naše anale in ki se piše Villani. Ali je morda tvoj sorodnik?

»Nimam sorodnikov,« je rekel deček brez ovinkov, »in zato bom gospo toliko bolj ljubil in vas toliko bolj spoštoval — če mi to dovolita. Rimljan sem — vsi rimski dečki časte Rienzija.«

»Je-li res tako, moj dobri dečko?« je vprašal tribun in je veselja zardel. »To je dobro znamenje za trajnost moje sreče.«

Rienzi se je vrgel na blazine in Nina se je vsedla kraj njega na nizek stol.

»Daj, da bova sama,« je rekel in Nina je mignila služkinjam, naj odidejo.

»Vzemite mojega novega paža seboj,« je rekla, »premalom časa je še v hiši, da bi ga veselila družba njegovih lahkomišelnih tovarišev.«

Ko sta bila sama, je Nina začela pripovedovati Rineziju, kaj je zjutraj doživela. Dasi jo je navidezno poslušal, je vendar strmel predse in je bil očitno raztresen. Ko je končala, je rekel:

»Ravnala si, kakor vedno, plemenito. Toda, Nina, govoriva o nečem drugem. Preti mi nevarnost.«

»Nevarnost!« je ponavljala Nina in prebledela.

»Beseda naj te ne prestraši — tvoj duh je kakor moj in kljubuje strahu, zato, Nina, si ti moja edina

Velika nesreča pri Brionskih otokih. Včeraj se je zgodila pri Brionskih otokih velika nesreča. Parnik »Bosna«, last parobrodne družbe »Dalmatia« je trčil ob tender vojne ladje »Fatura«. Suneč je bil silen. Parnik ni dobil skoro nobene poškodbe, pač pa je tender na sprednjem delu dobil veliko razpoklino in se začel potapljati. Na tenderju je bilo več častnikov in mornarjev. Pri sunku je vrglo višjega kurjača s tako silo v neki kotel, da je dobil smrtno poškodbo. Ko se je tender začel potapljati, je spustila »Bosna« v vodo rešilne čolne, na katere se je moštvo rešilo. Na to je prišel drugi tender, ki je z velikimi vodnimi sesalkami tender izpraznil toliko, da ga je mogel vleči v pristanišče. Izmed ranjenecv, katerih je 23, sta precej nevarno ranjena tudi mornar Suligoi in topničar Marega.

Dnevne vesti.

Kregarjeva afera. »Slovenec« se jezi, ker smo že v ponedeljek pričeli brzojavno poročilo iz Grada, da je za razpravo o Kregarjevi aferi delegirano celjsko porotno sodišče. »Slovenec« priznava, da je vest resnična, hud pa je za to, ker smo bili mi slučajno v položaju, da smo jo prejeli priobčili, kakor on. Zato denuncira prav po ligvorijanskem, češ, da so nam stvar — izdali pri ljubljanskem sodišču ter pravi: »Značilno je, da »Narod« pred prizadetimi strankami dobiva taka obvestila. Le vprašati bi bilo, kdo mu jih daje. To preiskati ni naša stvar, ampak v interesu dobre pravice bi morala to biti stvar uradnih predstojnikov.« »Slovenec« torej sumišči ljubljanske sodne uradnike, da so nam izdali ono veliko skrivnost, ter zahteva proti njim disciplinarno preiskavo! No, ljubljanski sodni uradniki pač lahko s najmirnejšo vestjo pričakujejo disciplinarne preiskave, ker so od najvišjega uradnika pa do najnižjega uslužbenca na »izdaji« s sedmerimi pečati uradne tajnosti« tako nedolžni, kakor novorojeno dete. Sicer pa nimamo čisto nič proti temu, ako se na »Slovenec« denunciacijo uvede preiskava, bo se saj dognalo, na kakšnem temelju slove te denunciacije. Pri tej priliki se bo morda tudi izvedelo, kdo je dosegel za Kregarja delegacijo celjskega porotnega sodišča. »Slovenec« pravi, da ni res, da bi izposlovali delegacijo klerikalni poslanci. To si upa škofovo glasilo trdit, dasi je vsemu svet znano, da je bil Kregarjev akt od meseca oktobra l. l. pa do meseca februarja pri justnem ministru in da je dr. Šustersič za časa zimskega zasedanja državnega zbora neprestano sedel na vratu pravosodnemu ministru dr. Hohenburgu, pestec ga, da bi Kregarjevo stvar — potlačil. — Dr. Šustersič se sicer potlačiljenje kazenske preiskave proti Kregarju ni posrečilo, ker bi to pač preveč smrdelo po korupciji, pač pa se mu je posrečilo izposlovati delegacijo celjske porote. Oblasti same delegacije iz svoje inicijative čisto gotovo niso ukrenile, saj določa § 51. kazenskega pravnega reda docela jasno: »Kazensko postopanje pristoji praviloma tistemu sodišču, v katerega okoliščini je bilo kaznivo dejanje storjeno, in to tudi tedaj, ako je uspeh, spadajoč k obstanku dejanja, v katerem drugem kraju nastopil.« Za razpravo v kakšni kazenski stvari pa se smejo delegirati druga sodišča v smislu § 61 k. p. r. l. »iz ozirov na javno varnost ali iz drugih važnih vzrokov.« Da bi bila vsled kazenske razprave proti

zaupnica v Rimu. Nebo te je dalo meni za družico, ne samo, da me razveseljuješ s svojo lepoto, marveč tudi da si mi s svojim svetom opora in da me podpiráš s svojo silo.«

»Sveta devica naj te blagoslovi za te besede,« je rekla Nina in je poljubila njegovo roko, ki jo je imel ovito okrog njenega vratu.

»In če sem se ustrašila besede nevarnost, je temu vzrok ženska misel do tebe, nevredna misel, moj Cola, zakaj slava in nevarnost hodita vedno roka v roki. Pripravljena sem deliti nevarnost s tabo ravno tako, kakor slavo. Če pride kdaj ura velike odločitve, ne bo nobeden tvoj veliki prijatelj tako zvesto stal ob tvoji strani kakor jaz, slabo bitje neustrašenega srca.«

»Vem to, moja Nina, vem to,« je rekel Rienzi in začel z dolgimi in hitrimi koraki hoditi po sobi. »Poslušaj me zdaj. Znano ti je, da zahtevata moja politika in moj ponos, da vladam pravično. Pravično vladati je pa sitna stvar, kadar so hudo delci mogočni baroni. Nina! Zaradi očitnega in nesramnega razbojništva je naš sodni dvor obsodil Martina Orsinija, gospoda di Porto na smrt. Njegovo truplo visi pred velikimi stopnicami.«

»Strašna sodba,« je rekla Nina in zadržala.

»Res je! A vsled njegove smrti bo na tisoče ubožnih in poštenih ljudi

Kregarju ogrožena v Ljubljani »javna varnost«, s tem pač ni moči računati, za delegacijo so torej morali biti merodajni drugi važni vzroki.« In kdo je sodni oblasti navedel te »važne vzroke?« Gotovo samo tisti, ki so v stvari prizadeti! A kdo je prizadel? Samo Kregar in z njim klerikalna stranka. S tem je rešeno tudi vprašanje, kdo je izposloval za Kregarja delegacijo celjskega porotnega sodišča. Nam je čisto vse eno, ali sodi Kregarja to ali ono sodišče, glavno je, da sodi to sodišče nepristransko in pravično. In pravično bo sodilo po našem globokem prepričanju tudi celjsko porotno sodišče prav tako, kakor bi to storilo tudi ljubljansko. Stara stvar pa je tudi, da zadene roka pravice vsakogar, ki je kaj zakrivil, a ta roka pravice je tem težja, ako se ji je kdo skušal odtegniti — z nepoštenimi sredstvi!

Ali spi justica? Meseca septembra lanskega leta se je pričela proti odgovornemu uradniku našega lista kazenska preiskava radi pregreška proti členu VII. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862. l., češ, da je naš list predčasno objavil baje izpovedbo izvedencev v Kregarjevi aferi. Ker je bil obdolženec zahteval, naj se na podlagi Kregarjevega akta dožene, če je »Slovenski Narod« res objavil izpovedbo zaslišan izvedencev v Kregarjevi aferi, je preiskovalni sodnik rekviriral Kregarjev akt od državnega pravdnštva. Na to rekvizicijo pa je državno pravdnštvo odgovorilo, da z onim aktom ne more služiti, naravno, ker je bil akt, kakor je splošno znano, pri justnem ministru na Dunaju. Kazensko postopanje proti obdolženecv je vsled tega mirovalo, ker ni bilo na razpolago Kregarjevega akta, a miruje še sedaj, dasi je dokazano, da je bil kazenski akt proti Kregarju v Ljubljani že sredi meseca februarja, takoj po končanih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico, saj so bile vročene Kregarju in drugovom v tem času obtožnice, da, ni ne duha, ne sluha o nadaljevanju kazenskega postopanja niti sedaj, ko je poteklo že pol leta od uvedbe kazenske preiskave in dasi je Kregarjev akt zopet v rokah sodne oblasti v Ljubljani, saj poročam sam »Slovenec«, da so dobili te dni Kregar in drugovi uradno obvestilo, da se bo kazenska razprava proti njim vršila pred delegiranim porotnim sodiščem v Celju. Kaj je torej vzrok, da justica še vedno spi? Kje naj iščemo pojasnila in razjasnila? Ali naj bo vzrok to, da je v zvezi s Kregarjevo afero obtožen radi pregreška proti členu VIII. istega tiskovnega zakona tudi odgovorni urednik »Slovenca«? Ne moremo verjeti, vendar pa se nam nehotе vsiljuje to domnevanje.

Klerikalna hvaležnost in klerikalna maščevalnost. Piše se nam iz Semiča: Zopet sta se enkrat izkazali klerikalna hvaležnost in klerikalna maščevalnost. Pismonoša Janša, ki je sedem let z vnemo delal za klerikalce, ker jih še ni poznal in ki je takorekoč odločil, da je Jarc v Semiču zmagal, je prišel do spoznanja, da klerikalna stranka ni vredna zaupanja ne podpore. Spoznal je bil klerikalne hinavce in jim pokazal hrbet. Pri zadnji deželnozbornski volitvi je Janša izven službe delal in agitiral za domačina Mazelleta. A glej, tisti Jarc, ki se mu ima toliko zahvaliti, je zdaj hitro brzajavil poštenemu ravnanjstvu približno takole: »Postbote Janša Semič missbraucht Fussgänge zur politischen Agitation. Protestire dagegen, verlange sofortige Suspension und

in miru živelu. Ni to vzrok moje vznemirjenosti. Baroni smatrajo obsodbo za sramoto, ker je postava zadela enkrat plemiča. Dvignili se bodo — puntali se bodo. Vidim vihar, ki bo prišel — ne vidim pa črnega sredstva, da bi ga udušil.«

Nina je trenotek molčala. Potem je rekla:

»Prisegli so slovesno na sv. hostijo, da ne bodo dvignili orožja proti tebi.«

»Kriva prisega je imalo pomemben dodatek risu in umoru,« je sarkastično odgovoril Rienzi.

»A ljudstvo je zvesto.«

»Da, toda v vojski med meščani, ki jo naj prepričajo svetniki, so najboljši tisti bojovníki, ki nimajo druge domovine, kakor svoj oklop, in nimajo drugega poklica kakor svoj meč. Trgovec ne mara vsak dan, kadar zapoje zvon, zapustiti svoje prodajalne, vojskači baronov pa so v vsaki uri na razpolago.

V nevarnih časih mora vladalec izgledati kakor da je močan,« je menila Nina, ki je, kadar jo je njen moč vprašal za svet, pokazala te časti vredno razsodnost. »S tem, da ne pokažeš nobenega strahu, prepričaš morda to, česar se je bati.«

»To je tudi moja misel,« je živahno rekel Rienzi. »Znano ti je, da izvira polovica moje moči nad temi baroni, nad častmi, ki mi jih izkazuje druge države. Če iščejo poalaniki

strengste Untersuchunge. Jarc pa ni dosti opravil. C. kr. poštni komisar dr. Vagaja je vodil preiskavo in pokazalo se je, da so hoteli klerikalci s podlimi in lažljivimi dokazi ugonobiti. Vprašati pa moramo pošteno ravnanjstvo v Trstu, zakaj ni popreje vpeljalo preiskave proti pismonoši, ko se je ta pehal za klerikalno stranko? »Slov. Narod« in »Jutro« sta večkrat zahtevala preiskavo proti pismonoši, a ravnanjstvo je bilo gluho in slepo. To je lepa uradna objektivnost in nepristranost! Gospodi v farovžu zlasti »papiji Grobljarju« se je pismonoša posebno zameril, ker ni hotel prekršiti službene prisage in dolžnosti. Ni jim hotel dati glasovnic za volitev v trgovsko in obrtno zbornico. Kar naravnost so zahtevali od njega, naj prekrši svojo službeno dolžnost in naj stori kaznivo dejanje, in letali so za njim kakor župnikovi pajčki. Takrat jim ni bilo mar za kršenje službe. Dovolj žalostno je, da hočejo tisti ljudje, ki največ govore za ljudski blagor kar uničiti moža s toliko družino. Jarc naj le zopet koga brzajavno naznani. Pride že dan obračuna! Za nekaj časa smo zdaj rešeni klerikalnih nadležnežev. To tako vemo, da do prihodnjih volitev ne bomo nobenega več videli. Sterk iz Vinice bo dobil za dve leti brezplačno deželni avtomobil za njegov trud, ki ga je imel z agitacijo, kmetje davkoplačevalci pa bodo plačevali, da se bo Sterk bolje imel.

Županska volitev na Jesenicah. Piše se nam z Jesenic: Slavna deželna vlada v Ljubljani je torej zavrgla rekurz, ki je bil vložen glede občinskih volitev na Jesenicah. Kaj drugega tudi ni bilo pričakovati, kajti to vemo, da store pri deželni vladi vse, kar zahteva klerikalna stranka. Mi pa smo si utepili v glavo, da hočemo dokazati vsaj to, da e. kr. deželna vlada še pojma nima o določbah novega občinskega volilnega reda za Kranjsko in dokazali bomo to na drugem mestu. Za enkrat je stvar za pol leta rešena in na podlagi imenitne razsodbe deželne vlade je bil izvoljen za župana slaboglasni žnidarček Anton Čebulj. Jesenice, ena največjih občin na Kranjskem, ima sedaj eno veliko prednost pred vsemi drugimi občinami: v celi deželi ga ni župana, ki je bil že tolikrat obsojen in tudi že zaprt, kakor naš Čebulj. Dan pred volitvijo starešinstva se je kaplan France Kogej v neki sumljivi gostilni na Savi pridušal, da ne sme Čebulj postati župan na Jesenicah, drugi dan pa ga je župnik Skubic priporočil z največjo vnemo. Zdaj res ne vemo, kdo ima pri nas komando, ali župnik, ali kaplan. Ker smo na Jesenicah že navajeni vsakovrstnih sleparstev in nasilstev od strani klerikalnih močev, smo za zdaj pripravljeno trpeti, da nas bo tudi odsej naprej ven in noter metal žnidarček Čebulj in se za zdaj slavni deželni vladi zahvaljujemo za ta bič.

Belokranjska železnica. Zasadije prve lopate za železniško progo Novo mesto — Metlika — deželna meja se bo dne 23. marca slavnostno praznovala v Novem mestu. Za to slavnost je določen naslednji spored: 1. sestanek ob 11. dopoldne v poslopiju e. kr. železničnega gradbenega vodstva; 2. slovesna zasadije prve lopate v mestnem parku; 3. slavnostni banket v Tučkovih prostorih ob 1. popoldne.

Izpremembe v ministrstvih. Povodom svoje vpokojitve je sekijski šef v železniškem ministru Viktor baron Röll dobil komanderski križec Leopoldovega reda. Ministeri-

jalni svetnik extra statum v pošteleskem ministru dr. Vladislav Lepač je imenovan za sekijskega šefa, sekijski svetnik dr. Ivan baron Knobloch za ministerjalnega svetnika in istotako za ministerjalnega svetnika sekijski svetnik v pošteleskem ministru dr. Angelo baron Rinaldini.

Cvetlični dan v narodno-obrambne namene se priredi letos v nedeljo, dne 2. junija, kar priobčujemo v ravnanje občinstva in narodnim društvom.

Razstava secesije na Dunaju. Te razstave so se udeležili tudi nekateri slovenski slikarji. »Neue Freie Presse« omenja M. J. a. o. R. J. a. k. o. p. i. a. in Groharja. Zlasti Groharjevega »Sejalca« hvali s prav toplimi besedami.

Priznanje. Te dni slavi ga. Amalija Češarkova 25-letnico svojega skromnega, a požrtvovalnega narodnega dela. V priznanje njenega truda je tudi odbor »Dramatičnega društva« v Ljubljani in ljubljanske Narodne čitalnice poslal jubilarji toplo čestitko in izrazujoč svoje simpatije ob zaslužni proslavi njene 25-letnega truda.

Razpisana srednješolska mesta. Od 1.—16. marca so bili izdani sledeči razpisi: Verouk: Gorica (g., 30. III.). — Klasična filologija: Gorica (g. l. G. z ital. in nem. uč. j., 30. III.). — Moderna filologija: Brno (dež. r., Fr. E., 30. III.), Dunaj XIX. (r., Fr. E., 23. III.), Trst (zlg., Fr. S. d., 30. III.), Dunaj XVIII. (g. D. l. g., 10. IV.), Znojno (dež. r., Fr. E., 30. IV.), Inomost (r., D. J., 4. IV.), Dunaj XVII. (rlg. Fr. L., 1. IV.), Lilomerke (r., Fr. D., 2. IV.), Praga (il. nem. r., Fr. D., 9. IV.), Sternberg (dež. r., E. Fr. d., 30. IV.). — Mat. fiz. skupina: Ustje (r., M. Nl., 10. IV.), Liberec (r., M. Nl., 2. IV.), Sternberg (dež. r., M. Geom., 30. IV.). — Prirodopisna skupina: Linc (r., Ng. C., 30. III.), Dunaj IV. (rlg., Ng. m. n., 31. III.), Liberec (r., Ng. m. n., 2. IV.), Kromeriz (dež. r., Ng. m. n., 30. IV.). — Risanje: Maribor (g., 1. IV.). — Telovadba: Dunaj XVIII. (r., 25. III.). — Kratice in znaki kakor navadno.

Gostilna »Narodni dom« v Ljubljani je sklenila, darovati od vsakega prodanega litra vina 2 vin. družbi sv. Cirila in Metoda, in sicer potem narodnih kolkov. — Naj bi posnemale narodne gostilne, da bi vsaj na ta način dosegli večjo porabo kolkov, akor znano, je prevzela gostilna »Narodnem domu« gospa Drazilova, ki se je preskrbela s primerno dobrih vini. Tudi kuhinja je na višku.

Iz Mirne nam pišejo: V zadnjem »Domoljubu« se je zopet oglašil zloglasni »vandrovce«, ki hodi po naši mirni dolini in opravlja poštene ljudi. Zdaj razširja laži o našem županu. Ne ugajajo mu naše ceste — mi mu pa svetujemo, naj kar doma ostane in naj ne hodi po naših cestah, če mu ne ugajajo. V tem dopisu piše tudi, kako so na pustni torek pokopavali kurenta ter peli »libero«. To je pa tudi laž, kajti kurenta so pokopavali na pepelnico sredo, peli so pa: »Če je bogat, sem ga nesite — če je rev, tam ga pustite.« Pripomnimo pa, da so kurenta pokopali popolnoma zastopni in da ni bilo prav nikakoršnega mastnega računa, kakor jih imajo navado izstavljeni naši gospodje po župniščih. Ta »vandrovce« je tudi izvedel, da se po naši dolini širi neka brošurica, kar ga posebno peče. Ta brošurica namreč govori o štolnini. Mi le želimo, da bi se ta brošurica v prav velikem številu razširila med naše ljudstvo. Za velikonočno izpraševanje si je naš župnik Kojančič izbral nov prostor v falirani fabriki na Delchi. Tja je poklical vse moške iz cele fare ter jim tam pravil, da se ne sme seme raztresati. Klerikalci so se tako razburili, da so se domov grede napili žganja ter prišli popolnoma pijani v neko gostilno na Mirni, kjer so se prav pošteno stekli. Nekaj napredni samaritan N. Z. jim je potem zavezal krvave glave. — A h a s v e r.

Iz Bučke nam pišejo: Dne 18. januarja so pri obč. volitvah zmagali klerikalci v 2. in 3. razredu s 3—5 glasovi. In še to zmago so si pridobili z očitno goljufijo. Naše tožbe pritožbe se nahajajo pri sodišču, ki naj preišče postopanje gg. Komljanca in njegovega pomočnika, župana Vajsa, če isto morda ne spada pod kazenski paragraf. Pred sodiščem in tudi izven sodišča sta znala tako umetno vso zadevo zavijati, da je javnost bila že skoraj prepričana, da sta popolnoma nedolžna. Kako sta pa debelo pogledala, ko so orožniki našli pri nekaterih klerikalcih ponarejene izkaznice, s katerimi so našo stranko osleparili za več glasov. Ko je pa naš volilec prišel z originalno izkaznico, tedaj ni mogel voliti, ker se je že prevolilo s ponarejeno izkaznico. Toda naši klerikalci so maščevalni tudi napram svojim ljudem, če se ne dajo popolnoma oviti okoli prsta. Te dni je n. pr. naš župan izdal o kmetu P. uradno izpričevalo, da namerava ta vsled neke pravde po-

begniti v Ameriko in da v to svrhu prodaja svoje posestvo. In tako se je dotičnemu kmetu začasno uradno prepovedalo prodati svoje posestvo. In zakaj? Zato, ker pred časom ni hotel dati zapreti nekega naprednjaka. Toda skrbelo se bo, da se bo tudi župan Vajs počul, da se uradno ne sme lagati. Pred par dnevi so imeli naši občinski močje sejo. V tej seji je bil predložen račun za lansko leto v potrditev. Račun je bil tako imenitno sestavljen, da je izkazoval samo 70 K primanjkljaja. Toda napredni obč. svetnik Novak se nikakor ni hotel zadovoljiti s tem primanjkljajem. Brskal je toliko časa, da se je končno pokazal primanjkljaj v znesku 800 kron. Župan je pobledel, kar gotovo ni dobro znamenje. Tako delajo torej gospodje Komljanec, Vajs, Kotar & Komp. z našimi žulji. Resnica je, kar je neki kmet rekel: »Ako bodo klerikalci še tri leta imeli občino v rokah, bodo zapravili celo občino. In vprašamo vas, kmetje bučenski: Ali boste še nadalje gledali tako občinsko gospodarstvo, ali boste še nadalje postrani gledali Novaka, ki je razkrinkal občinsko gospodarstvo klerikalne večine v občinskem svet. Ganite se vendar in vzemite vile v roke, da skidate gnoj, ki ga imamo v naši občini. Vam pa, gospodje Komljanec, Vajs, Kotar & Komp., priporočamo, da sami pojedete godlo, ki ste jo skuhal. — Još pridem.

Prijet veleslepar. Pretekli torek zvečer je prišel v neko gostilno na Dolenjski cesti elegantno oblečen možič in naročil steklenico pive. Čez nekaj časa pa je začel nagovarjati gostilničarja, naj mu posodi 60 K na dve menici po 10.000 K. Ker gostilničar o tem ni hotel ničesar slišati, je bil gost še bolj vsiljiv ter slednjič zahteval samo 10 K, a tudi teh ni dobil. Nato je zapustil z raznimi grožnjami gostilno. Čez nekaj časa pa se je vrnil v družbi nekega drugega možkega v gostilno in zahteval od natakarice, naj pokliče gospodarja. Ker ta ni prišel, sta oba zapustila gostilno. Nekaj dni nato pa je bil skrivni gost po policijski aretirani. Navedeni se zove Andrej Passeger, rojen 1877, v Feldkirchenu in tja pristojen. Policija je nabrala proti njemu zaradi poskušene goljufije in izsiljevanja toliko obtežilnega, da ga je izročila deželnemu sodišču. Passeger je bil pred leti na Dunaju kot bančni uradnik, ker je imel večkrat opraviti z oblastmi. Tudi v drugih mestih je Passeger napravil različne goljufije, posebno pa bankelske dolgeve. V nekem tukajšnjem hotelu je ostal dolžan 365 K 30 vin. Neki gostilničarki je pod prevežo, da ji bo preskrbel posojilo 2000 K, izvalil 20 K denarja. Passeger je bil tudi že v Gradcu in Mariboru zaradi raznih goljufij v preškovalnem zaporu. — Z druge strani nam poročajo: Sleparski denarni agent Passeger, ki ga je ljubljanska policija izročila deželnemu sodišču, je mož prav temne preteklosti. Sleparski je na Dunaju, v Ljubljani in v Celovcu. Bil je prav intimen prijatelj številnih koroških duhovnikov, ki so klerikalno zadržano zvezo okradli in ogoljufali za več milijonov. V Ljubljani je »Glavni« obesil eno menico, videlo se ga je pa tudi večkrat prihajati iz poslopja »Ljudske posojilnice«.

Pozor pred sleparjem. Včeraj zvečer je prišel okoli 30—35 let star možič v neko specerijsko trgovino in zahteval za 20 vin. čaja in 20 vin. čokolade ter položil na mizo 20 K bankovce, potem ga pa zopet vzel in vtaknil v žep. Trgovce, misleč, da je dal bankovce v blagajno, je odšel sleparju 19 K 60 vin. iz bankovca, na kar je ta odšel. Slepar je govoril nemško, je srednje postave, plavil brk, nosi mehak klobuk in dvojno verižico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z jezneza kolodvoru odpeljalo v Ameriko 60 Makedonev, 50 Bolgarov in 8 Hrvatov. 28 tesačev je šlo na Romunsko, 240 Hrvatov je šlo v Nemčijo, 30 jih je ostalo pa v Ljubljani. Na Dunaj se je odpeljalo 300, v Budimpešto 200, v Zagreb pa 105 Lahov.

Izgubljeni in najdeni. Ga. Marija Kornova je izgubila ročno torbico, v kateri je imela 7 K denarja. — Ga. Marija Bugarjeva je izgubila črna svilnat dežnik. — Služkinja Ivana Skubičeva je izgubila srebrno žensko uro. — Knjigoveški vajenec Jožef Podkrajšek je našel uro z verižico. — Izgubila se je zlata broška z rdečim kamnom. Pošten najditelj naj jo odda v upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Narodna obramba.

Ustanovitev druge podružnice društva »Branibora« v Ljubljani. Snovi je imela svoj ustanovni občni zbor 11. ljubljanske podružnice društva »Branibora« v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Odbor se je sestavljal tako-le: gospa Hudovernikova, prednica; g. Milko Naglič, blagajnik in g. M.

Kuhelj, tajnik. Željmo novi podružnici za narodno obrambo velepomembnega društva največjega uspeha in čim največ požrtvovalnih članov!

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Hvaležni učenci gosp. prof. dr. Jos. Pipenbacherja so povodom njegovega godu v znak iskrenih čestitk nabrali za družbo sv. Cirila in Metoda 10 K 60 vin. Gdč. Felička Košuta je nabrala povodom poroke gosp. Viktorja Hrena in gdč. Milke Rožič v Sežani 27 K. Galetov Janez in Šolska Franca v Srednji vasi v Bohinju sta poslala 4 K, in sicer zato, ker je dobil Galetov Janez nazaj škarjice, katerih mu drugače Šolska Franca ni hotela dati. Neki trnovski Mohorjan je daroval 20 vin. Hvala!

Kaj je s C. M. podružnico na Ježici? Na tozadevno vprašanje »narodnjaka« v »Slov. Narodu« bode povedano, da podružnica za Posavje res spi, ker ni nikjer v ljubljanski okolici tako narodno mlačnih Slovencev, kakor so na Posavju. Podružnico je ustanovil ter ji bil duša blagopokojni cerkvenik pri Sv. Križu g. Peter Medič. S sedanjim odborom pa je tako-le: predsednik g. L. Cunder se je preselil v Ljubljano, kjer vodi hotel »Union«! Blagajnik gg. Vilfan - Aleš se je spreobrnil ter nadomestil C. M. v žigalice z »obmejnimi«. Tajnik g. nadučitelj Žibert ne mara in deloma ne more sam delati. Prvi odbornik g. Dolničar je odšel v St. Peter. Narodnega naraščaja pa ni ter se sploh vsakdo brani dela za narod. Nabiralnik pri g. Alešu iz navedenih vzrokov najbrž slabo posluje. Sploh pa imajo gostilničarji sami ključke ter lahko denar poberejo in izročijo družbi. Edina nada na oživljenje podružnice morda pride, kadar se vrne g. Cunder domov. Razun njegove gostilne so tudi pri Urbanču navdušeni za C. M. družbo. — Aktivni član Cirilmetodarije.

Zopet naši blagi rojaki v Ameriki. Gosp. Alojzij Andolsek, tajnik podružnice sv. Cirila in Metoda št. 1 v New Yorku, je poslal šek ljubljanske kreditne banke za 1000 K in zanjimivo poročilo: »Naša podružnica je priredila dne 17. februarja svojo letno veselico v korist družbi sv. Cirila in Metoda, pri kateri je bil čisti preostanka nekaj nad 500 K. Ostala vsota pa se je nabrala nekaj od posameznih podružnic, nekaj razna darila, »angeljček« itd. V kratkem pričnem na novo s ponovno agitacijo pri naših tukajšnjih podružnicah. Našim ljudem treba pojasniti pomen in delovanje družbe sv. Cirila in Metoda. To naše delovanje otežkuje prepogosta brezposelnost in nestalno delo, vsled česar se naši ljudje vedno selijo iz kraja v kraj. No naša podružnica bo tudi v bodoče storila svojo dolžnost ter skušala bodriti tudi ostale podružnice k nadaljevanju začetega dela. Mnogo nam je v pomoč »Slovenski Branik«, katerega dobivamo več iztisov.« Iskrena hvala za rodoljubno delo in za lepi dar!

Društvena naznanila.

Za »Domovino«. 13. aprila, v soboto pred belo nedeljo se vrši v ljubljanskem Narodnem domu od akad. ferijalnega društva »Sava« pripravljena velika dobrodelna prireditev za ubožno dijaštvo. Iz programa omenjamo kabaretni večer »la Ronacher in ples v veliki dvorani. K sodelovanju povabljene ljubljanske dame imajo v petek, 22. t. m. ob 4. popoldne v Narodni kavarni sestanek, da se izvrše najvažnejše predpriprave in se izvoli pomožni damski odsek.

Slovenski lovci. V torek so se sešli v steklenem salonu v restavraciji g. Jos. Schreya na južnem kolodvoru slov. lovci k 5. občnemu zborovanju »Slovenskega lovskega društva«. Zborovanja so se udeležili številni ljubljanski lovci, prihiteli pa je tudi mnogo gostov iz raznih slovenskih pokrajin, tako da je bila udeležba prav lepa. Zborovalce je pozdravil predsednik društva g. dr. Lovrenčič. Po kratkem nagovoru se je spomnil med letom umrlih članov gg. Volčiča, tajnika Lončarja, Schmidta, Šijanca, Hmeljaka in Rudolfa Kunstelina iz Radovljice. V zadnji spomin pokolnih so navzoči vstali. Društvo, za katero se razširja med slovenskimi lovci vedno živahnejše zanimanje in ki je obče priljubljeno, izdaja svoj list »Lovec« in šteje 9 ustanovnih članov, 641 rednih članov in 35 naročnikov. V tekočem letu izkazuje blagajniški račun 21.344 kron 73 v dohodkov in 21.203 kron 51 v stroškov, letni denarni promet pa znaša 42.699 kron 46 v. Na predlog revizorjev, ki sta označila društveno knjigovodstvo kot posebno vzorno se je izrekel blagajniku g. Martinu absolutorij z izredno pohvalo. Občni zbor je nato pooblastil odbor glede redakcijskih sprememb, nakar se je razvila dolga in živahna debata glede članarine. Na samostojni pred-

log, da se varuje našo lepo ptico je reba se je sklenilo na predlog g. dr. Ponebščka, da se naroča članom in priporoča v listu, da se lovi gozdni jereb samo na piščalko in to do 1. decembra, kokoške pa se ne bodo streljale. Pri volitvi so bili izvoljeni sledeči gospodje z vslikom: predsednik dr. Lovrenčič in podpredsednik Fr. Ks. Urbanč, ljubljanski odborniki Lavrič, Martinc, dr. Ponebšek in Klobučar; njihovi namestni. Seidl, dr. Kavčič in Maček. Zastopnika Gorenjske v odboru sta Sturm in Kemperle, za Dolenjsko so trije Pavzer, Rus in Vencaj; za Notranjsko Lah in Inocente; za Stajersko Pahernik; za Koroško Borovnik. Revizorja sta ostala gg. Verovšek in Avšin. Pri slučajnostih so sklenili, da se izda letos kot priloga »Lovcu« popolni imenik z natančnimi naslovi vseh članov. Dalje je poročal predsednik, da so nameravali prirediti glede novega lovskega zakona protestni shod, kar pa se ni zgodilo, ker ni upati, da bi se v principu kaj doseglo, kajti deželnozborska večina je taka, da ne bo gledala na resolucije, ampak glasovala za poročilo upravnega odseka. Upati pa je kljub temu, da lovski zakon ne bo prej potrjen, dokler ne bo zajem med lovno divjačino. Občni zbor se je posebno zahvalil dr. Lovrenčiču za njegovo požrtvovalno delo in spretno vodstvo društva, nakar je ta s krepkim lovskim pozdravom zborovanje zaključil.

Občni zbor društva odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani. V soboto se je vršil lepo uspešni občni zbor imenovanega društva. Po predsednikovem g. Josipa Christofa nagovoru posnamemo, da društvo stopi z letošnjim letom v 10. leto svojega delovanja. Da organizacija ni dosegla v polni meri zaželjenega cilja, izražaneza o priliki ustanovitve v Celju, je temu največ kriv današnji socialni red; mnogo so krivi stanovski tovariši sami. Se danes nima večina tovarišev smisla za organizacijo. Če bi se vsi tovariši zavabili svojih dolžnosti, svojega položaja in pravic, bi organizacija imela kmalu pokazati lepših uspehov. Tovarišem manjka samospoznanja. Vendar kljub temu ima organizacija beležiti marsikateri uspeh. Ob času, ko odvetniški in notarski uradniki še niso poznali moči sloge v organizaciji, so bili pravi sužnji. Nizka plača, nestalna služba, nikakoršnega dopusta, nikakoršnega zavarovanja za slučaj starosti. Da so se zboljšale plače, se vsaj deloma uredilo njih službeno razmerje, da imajo svoj nedeljski in prazniški počitek, starostno zavarovanje za slučaj onemoglosti in svoje dopuste, vse to je sad združene moči organizacije. Se več na bi lahko dosegli, ako bi bili združeni v stanovski in v državni organizaciji. Iz poročila tajnika g. J. Zajca posnemamo: Treba je popolno organizacijo vseh stanovskih tovarišev, ker dokler ne zadoni iz naših vrst klic: »organiziran sem«, ne moremo pričakovati posebnih uspehov. Društvo je imelo v preteklem letu 58 članov, med temi 11 koncipijentov ozir. juristov, ki pristopajo k društvu le vsled vzajemnosti, kar je vse hvale vredno. Društvo je imelo 11 odborovih sej, v katerih se je reševalo društvene zadeve. — Odbor se je zavzemal za akcijo za nepretrgano uradovanje od 8.—2. ure. Delalo se je tudi za ureditev plač vseh kranjskih odvetniških in notarskih uradnikov. Dalje proti izrabi nekaterih šefov, ki zahtevajo čezurno delo, ne plačajo pa nič. Glede poskušne dobe je odvetniška zbornica sklenila, da ne sme trajati več kakor 1 mesec. Treba je tudi še urediti zadeve glede počitnic, ker nekatere pisarne ne marajo nič slišati o tem. Organizacija je tudi v tesni zvezi z Državno organizacijo na Dunaju. Blagajnik g. Stor je poročal, da je imelo društvo 523 K 17 v dohodkov, 238 K 48 v stroškov, torej preostanka 284 kron 69 v. Skupno premoženje znaša 1452 K 82 v. Imovina je varno naložena. Namesto obeh odsotnih revizorjev g. Cimermana in g. Kocmurja je predlagal g. Tavčar absolutorij blagajniku, kar se je sprejelo. Vnovič je bil izvoljen dosedanji predsednik g. Josip Christof. V skupnino odbornikov gg.: Tavčar Rihard, Selan Franc, Stopar Davorin, Vojska Drago, Rudolf Šinkovec, Stor Fran, Henrik Lavrenčak, za revizorja pa: g. Kocmur Alojzij in g. Hlabe Josip.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani ima v nedeljo 24. marca ob 2. popoldne »pri Levu« na Marije Terezije cesti svoj občni zbor. Blagajna je imela 1911 leta 108 članov in je izplačala 2138 K bolniških podpor. Koncem leta je imela 12.904 K 22 v premoženja.

»Bratstvo« je priredilo v soboto zvečer na čast Pepcam in Pepčkom družinski večer v areni Narodnega doma. Udeležba je bila zadovoljiva, in ob zvokih tamburice se je razvila v dvorani pri pogrnjenih mizah v krat-

kem živahna zabava. Dilentanti so vpriporili dve burki in sicer »V civilu« in »Nemški ne znajo«. Igrali so vsi dobro, posebno pa je ugajal pri prvi Fric sluga, pri drugi pa je bil zanimiv nastop raških modrijanov, ko si belijo glave nad nemškimi spakami. Po igri se je razvila zopet živahna zabava. Bratstvo naprej!

Ljubljanski kovinarji. V nedeljo dopoldne se je vršil občni zbor ljubljanske kovinarske podružnice v gostilni pri Perlesu. Zborovanja so se udeležili tudi tovariši z dežele. Zborovanje je vodil predsednik podružnice g. Hlebš. Glavna blagajna izkazuje 1154 kron 56 vinarjev dohodkov in 1138 kron 61 vinarjev izdatkov. Pri volitvi v odbor so bili voljeni gg. I. Hlebš, predsednik, Hrovat, blagajnik, Vehovec, zapisnikar, dalje dva nadzornika in 7 odbornikov. Društvo dobro napreduje in je brez dvoma pomembno za razvoj domače industrije.

Obrotni naraščaj viškega »Sokola« prirediti družinski večer v ponedeljek (na praznik), dne 25. marca t. l. ob pol 6. zvečer v salonu gostilne »pri Traunu« (nasproti »Amerike«). Sodeluje kvartet na lok. Spored: 1. Nagovor. 2. Kuplet »Zviti Jaka«, poje Srečko Štut. (S spremljevanjem kvarteta.) 3. Krčmar »Pri zvitem rogu«. Burka v enem dejanju. 4. Prosta zabava. Vstopnina 30 v, otroci 20 v. Večer se vrši pri pogrnjenih mizah. Ker je čisti dobiček namenjen »Sokolu« na Viču, se preplačila hvaležno sprejemajo. K mnogostevilni udeležbi vabi obrotni naraščaj.

Sokolski dom v St. Vidu nad Ljubljano je zagotovljen. Stavbišče, ležeče ob glavni cesti na najlepšem prostoru, je namreč že kupljeno.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes ni predstave; zato pa gostuje gospa Irma Polakova, operna in operetna pevka, v veliki vlogi »Rozalinde« v Straussovi opereti »Netopir« (izven abonementa; za lože nepar). — V soboto gostujeta zagrebška prva baletna plesalka gdč. Hana Vojačkova in baletni plesalec g. Drag. Krelijus. Vzpored: Srečko Albini: »Plitvička jezera« (ples lastavice, izvaja gdč. Vojačkova); Joh. Strauss: Pomladni glasi. (Valček. Izvaja gdč. Vojačkova); Srečko Albini: »Plitvička jezera«. (Pas de deux excentrique. Izvaja gdč. Vojačkova in g. Krelijus). Vsi plesi se izvajajo v kostimih. Plesalka Vojačkova in Krelijus sta najboljša člena baleta kr. zemalji, kazališta v Zagrebu. Za naše gledališče je balet povsem nova stroka dramske umetnosti.

Slovensko gledališče. Včeraj, v sredo večer, so vpriporili prvič po večletnem odmoru znano in slovečo Straussovo opereto »Netopir«, ki je v svoji stroki klasično delo in se vpriporja tudi na dunajski dvorni operi. Gotovo bo o uspehu vsak prepričan, če povem, da je gostovala v vlogi Rozalinde. Veselove (g. Povhe) žene gospe Irma Polakova iz Zagreba. Njena umna in temperamentna igra, njen krasno in polno zvoneči glas, njeno okusno kretanje, vse to spravila gledalca in soigralca v tisto dobro razpoloženje, ki prepušča o lepem uspehu. Tudi igralce našega odra je treba odločno pohvaliti. Gdč. Thalerjeva, ki je pela in igrala sobarico Adelo, je bila na vseh koncih in krajih jako na mestu, jako ljubka in jako prisrčna. Ona je prav dobra subreta, spretna igralka in prijazna pevka. Kot princ Orlovski je nastopila gdč. Vera Danilova, ki je še učenček, pa ji vendar že sili na dan sigurnost nastopa in tudi v petju se z uspehom poizkuša. G. Iličič je svoj igro in petje dobro opravil, enako se je potrudil g. Povhe in ugajal zlasti v tretjem dejanju. G. Molek je odprl vse registre svoje drastične komike, izvalil mnogo burnega smeha in se mestoma tudi srečno poizkusil z lastnimi originalnimi dovtipi. G. Bukšek, gospa Bukškova in vsi ostali so storili po svojih zmognostih najboljšo in najlepšo in tako pripomogli k uspehu včerajšnjega večera, ki je bil posvečen gospe Češarkovi, blagajničarki našega gledališča. Ze 25 let opravlja ta gospa verno in zvesto svoje posle, trga karte in šteje novce, večina prometa gre skozi njene roke in kar je najboljšo — vsi dohodki se trkljajo skozi njene prste v gledališko blagajno. Včeraj je bila blagajna spodaj v foyerju vsa okrašena znotraj in zunaj z zelenjem in pisanimi električnimi lučicami in sredi njih je prijazno sprejemala goste naša jubilatka. Pozneje je sedela v ravnateljevi loži in po prvem dejanju jo je pripeljal g. ravnatelj na oder, kjer so jo čakali obilni darovi igralskega osobja in igralci sami. Občinstvo jo je toplo pozdravljalo z gromkim aplavzom, igralke so jo poljubljale in gospa Polakova je tudi stopila predno in ji izročila svojo sliko, češ: »Gospa Češarkova, to pa od Polakove!« Tudi mi čestitamo k 25letnici njenega bla-

gaičničarstva in ji želimo, da bi opravljala svoje posle še vsaj 25 let — zdrava in vesela!

Solski koncert gosp. Bervarja. Od večih strani dobivam priznanja o moji kratki razpravi moderne pevске pedagogike, ki je natisnjena na vabilu z željo, naj bi taisto obelodanil v časopisih. Rad bi ustregel željam. Če bodo slavna uredništva pripravljena sprejeti bodem v prihodnjih dneh spisal obširnejšo za slovence zelo koristno razpravo o moderni pevski pedagogiki in o splošnem pomenu taiste za človeški blagor. Ker se povprašuje po vabilih izjavljam, da so žal slovenski izvodniki, dobe se samo še nemški. Na vsopredni strani slovenskih vabil se je vrinila neljuba tiskovna pomota. V prvi točki pod c stoji namreč Geofroine »Francu« mesto »Gebroine Fröncu«, kar si blagovoli vsak sam popraviti. — Jos. Bervar.

Letošnji kongres slovenskih časnikarjev.

»Vseslovenski svaz novinarjev« v Pragi je razposlal to - le okrožnico: Vseslovenski svaz novinarjev »Vseslovenski svaz novinarjev« na svoji seji na Dunaju po predlogu »Hrvaškega novinarskega društva«, naj se letos kongres slovenskih časnikarjev ne vrši v Zagrebu, marveč v Pragi, kamor prispe mnogo slovenskih časnikarjev na sokolske slavnosti in k odkritju spomenika Františka Palackega.

XI. shod slovenskih časnikarjev v Pragi se odpravi dne 28. junija v staromestni občinski posvetovalnici. Glavne sokolske slavnosti bodo dne 29. junija, odkritja spomenika Palackega pa dne 1. julija. Po teh slavnostih se priredi izlet slovenskih časnikarjev na deželo. Pravico, kongresa se udeležiti, imajo samo organizirani kolegi, ki so združeni v »Zvezi«. Kongresna pristojbina znaša 25 K za vsakega udeleženca.

Za stanovanja ob času kongresa in ostalih slavnostih bo preskrbela »Zveza«. Udeleženci kongresa dobe poleg tega od »Zveze« tudi vstopnice na sokolske slavnostne prireditve.

Prijave na kongres s strani kolegov - časnikarjev sprejemajo tiste organizacije, katerih član je dotičnik.

Rok za priprave se je nepreklicno določil do 1. maja. Na poznejše priprave se »Zveza« ne bo ozirala, kar se posebe pripominja.

Posamna časniškarska društva naj pošljejo seznamne priprave »Zvezinemu« tajniku, uredniku »Narodne Politike«, tovarišu Janu Hejretu v Pragi.

Kongresno pristojbino sprejema »Zveza« blagajnik Josip Miškovsky, urednik v Češkem Brodu.

Predloge in resolucije, določene za kongres, bo pravočasno razposlal »Zvezin« tajnik.

O pripravljalnih delih za kongres bo »Zveza« dajala od časa do časa potrebna pojasnila in informacije.

Priporočamo se predlog, ki ga je stavil tovariš Gabrček na belgradskem kongresu, naj bi imel vsak udeleženec kongresa pri roki vizitke s svojo fotografsko sliko, kar ukrepja osebno poznavanje in nudi tudi kontrolo pri raznih prilikah...

Josef Holecsek,
predsednik.
Jan Hejret,
tajnik.

Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj

vabivse svoje člane in napredne volilce na

javen ljudski shod

ki ga priredi

v ponedeljek, na praznik Marijinega oznanenja, dne 25. marca ob pol 4. popoldne

v gostilni pri Čišnovarju na Dolenjski cesti.

Poročalo se bo

o razveljavljenju dveh ljubljanskih deželnozborskih mandatov in deželnem zboru ter o podražavljenju mestne policije in razmerah v občinskem svetu.

Volilci! Klerikalna deželnozborska večina vam je silovito razveljavila mandata dveh poslancev, ki ste jih v poslali v deželni zbor, vladi pa se nič ne mudi, da bi razpisala nove volitve. Pridite, da zahtevamo takojšen razpis! Protestirali bomo pa tudi proti previsokemu zahtevku prispevka mestne občine k podražavljenju mestne policije. Odreti in odrati se ne damo. Vsi na shod!

Odbor.

Bratje Sokoli! — Bratje Slovani!

Z napornim delom in s trdnjo voljo se nam je naposled posrečilo, združiti neštivilne množice slovan-skega Sokolstva v eno celoto, mo- gočno po svoji razsežnosti, silno po naši vdanosti, krasno po vzvišenih nalogah, katere smo ji položili na srce.

Vodilo nas je k temu nepremag- ljivo hrepenenje po povzdigi slovan- skega naroda, čigar samoniklost ho- čemo podpreti z zdravim in krepko vzgojo, s povzdigo in plemenitvijo njegovih prirodnih telesnih zmoglo- sti in s tem zgraditi temelj pravne- mu razvoju in duševnemu napredku Slovanstva.

K temu cilju hočemo speti po poti, primerni značaju in telesnim sposobnostim naših narodov, s svo- jimi sokolskimi vajami, ovladovani- mi po zavesti naše plemenske skup- nosti in skupnih naših koristih.

To hočemo posvedočiti s skup- nim nastopom ob

1. zletu Zveze slovan-skega Sokolstva, ki ga sklicujemo na dni 26. junija do 1. julija 1912. l. v zlatu slo- van-sko Prago.

Prvič je tu v organizirani celoti nastopiti slovan-ski mladini, da po- kaže svojo dospelost in čvrstost in da v junaški tekmi izmeri svoje mo- čnosti, utrjene z marljivo vadbo.

Vabimo Vas torej, možje in že- ne, k temu slovesnemu prikazu slo- van-ske žilavosti in k temu zgovorne- mu dokazu pomembnosti in smotre- nosti naših združitev na tem važ- nem kulturnem polju. Naj se pode- lovane lastnosti naših očetov in de- lov, ovenčane z junaškimi tradicija- mi, osveževane s probujenim hrepe- njenjem po novem, dostojnem življe- nju Slovanstva, združijo k veličasti- ni sliki sokolskega dela in truda, stremitega za popolno človeško ple- menitostjo in dovršenostjo.

Naš zlet smo združili s

VI. zletom České Obce Sokolské v sponi na petdesetletni obstoj pr- vega sokolskega društva v Pragi in vsega Sokolstva sploh.

Kraljeva Praga, to staro glav- no mesto Čehov, slavno po svoji zgo- dovini, bogato dragocenih pomni- kov, krasno po legi in stavbah, to vedno žareče ognjišče slovan-skega duha, se pripravljajo z vso gorečnost- jo in radostjo, da pozdravi v svoji središčni mile svoje goste in jih obda z iskrenimi izrazi svoje resnične, glo- boke, zavedne ljubezni.

Kvišku torej bratje k delu in slavnemu činu! Naj zopet enkrat za- vzame skupni naš koral in svet naj se čudi pojavu združenih prsi in rok slovan-skih, tekmujočih v sili in praznosti, lepoti in plemenitosti, vse v blaginjo in prospeh našega milega naroda.

Na zdar! Czoem! Zdravo! Predsedstvo Zveze slovan-skega Sokolstva:

Dr. Anton Novotný, tajnik.
Dr. Lazar Car, podpredsednik.
Jindř. Vaníček, načelnik.
Dr. Jos. Schreiner, predsednik.

Bratje!!

S predstoječim objavljamno po- tiv, kateri razodeva jasno, kaj da se bodo vršilo v dneh 28., 29., 30. junija in 1. julija v slovan-ski Pragi; — bo- le to praznik, kakoršnega slovan- ske Sokolstvo in z njim Slovanstvo sploh, še ni proslavljalo.

Danes apelujemo na Vas bratje slovan-ski Sokoli, da se udeležite te slovan-ske sokolske manifestacije v čim največjem številu, s svojo ude- ležbo in nastopom v Pragi pokaži- mo, da tvorijo mali slovan-ski narod krepko vejo na mogočni slovan-ski lipi.

Za danes pripomnimo, da se slo- van-ski Sokoli popeljejo s posebnim vlakom, dne 26. junija popoldne po državni železnici v Prago; uro od- hoda, vožnje cene ter celi spored slav- nosti priobčimo v teku prihodnjih dni.

Na zdar!! Predsedstvo »Slovan-ske sokolske zveze«.

Ljubljana, 16. marca 1912.

Razne stvari.

* **Obsojen avstrijski ogleduh.** Belgrad, 20. marca. Matija Vucetić, ki je bil obtožen zaradi ogleduha v prid Avstro - Ogrske, je bil obsojen na deset let ječe.

* **Strežnica - morilka.** Berlin, 20. marca: Iz New Yorka poročajo: Strežnica v tukajšnji otroški bolniš- nici Viljemina Ankers je bila areti- rana. V kratkem času je namreč za- strupila osem otrok, katerim naj bi stregla.

* **Nesreča pri požaru.** Praga, 20. marca. V Rožmitalu pri Příbramu je danes pogorel parni mlin praškega kardinala. Desetletnega učenca Fr. Bradača in nekega drugega dečka je ubil zid, ki se je porušil.

* **Lep pripor.** Krems, 20. marca. Prijor samostana servitskih menihov v Langeggu, Ignacij Weiglein, je pobegnil. Orožništvo ga zasleduje, ker je zapeljal 14letno hčerko neke- ga gostilničarja.

* **Atentator D'Alba.** Trst, 20. marca. »Piccolo« poroča iz Rima: Atentator D'Alba se je opetovano skušal umoriti. Ker ni imel drugega sredstva, se je z glavo zaletaval v zid. Prepeljali so ga v celico, ki ima na stenah blazine.

* **Požrtvovalnost milijonarja.** London, 20. marca. Pred dobrim le- tom umrl lord Wandsworth je zapu- stil 38 milijono kron. 26 milijonov je zapustil za ustanovitev sirotišnice, večje vsote je pa zapustil za medi- cinsko raziskovanje in za bolnišnice.

* **Sežiganje mrličev.** Dunaj, 20. marca. Upravno sodišče je danes razsodilo o pritožbi mesta Libere glede zgradbe krematorija. Upravno sodišče je ugodilo pritožbi in je izja- vilo v utemeljevanju razsodbe, da se- žiganje mrličev ni nemoralno.

* **Bivši klerikalni poslanec areti- ran.** Budimpešta, 20. marca. Bivši poslanec ljudske stranke Udvary, ki je pred več leti zaradi različnih de- liktov pobegnil in ki ga je sodišče brezuspešno iskalo, je bil včeraj v Srijemu aretiran. Ko so ga prijeli, je začel streljati na policiste, vendar pa k sreči brezuspešno. Uklonjenega so odpeljali v ječo in ga bodo v krat- kem izročili budimpeštanskemu so- dišču.

* **Boj med orožniki in banditi.** Varšava, 20. marca. Na postaji Ma- logosz so orožniki zapazili na kolo- dvoru več sumljivih oseb. Ko so ene- ga prijeli, naj se izkaže, je ta ustrelil enega izmed orožnikov, nakar so ostali pobegnili. Orožniki so jih za- sledovali ter streljali za njimi. Štirji banditi so bili ustreljeni, dočim so ostali pobegnili. Najbrže so mislili napasti železniški vlak, ki je vozil velike vsote denarja za razne banke.

* **Dve ljubavni zaloigri.** Benetke, 20. marca. Na obrežju Gardskega je- zera so včeraj našli ustreljena artil- lerijskega stotnika grofa Barbora iz Verone in njegovo ljubico 25letno Marijo Scarenzi iz Milana. Grof je najprej damo ustrelil, nato pa same- ga sebe. Oba sta bila bogata in ne- odvisna. Vzrok zaloigri ni znan. Oče in brat grofa sta se tudi umorila. — Neapolj, 20. marca. V neki tukajšnji gostilni se je odigrala ljubavna zalo- igra. Marchese Volpicelli je včeraj z 28letno Berolinko Jospino Adam- keit, znano demimondko, najel v tej gostilni sobo ter tam prenočil. Danes zjutraj sta padla v sobi dva strela. Vlomili so vrata ter našli oba mrtva.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ugledni župan Jutraš.

Metlika, 21. marca. Ugledni žu- pan Jutraš je snoči zopet osebno raz- ganjal mirne demonstrante, pri ka- teri priliki, se jih je dejansko lotil s kolo- ter nekatere poškodoval. Množica mu ni ostala odgovora dolžna. Danes straši Jutraš z obve- zano glavo po mestu.

Državni zbor.

Dunaj, 21. marca. V današnji slabo obiskani seji državnega zbora, — mnogo poslancev je pri splovlje- nju drugega dreadnoughta v Trstu, — se je nadaljevalo prvo branje brambne predloge ter so govorili po- slanci Měchura, Barbo, Staněk in

Kozlovsky. Debata bo najbrže da- nes zaključena ter bosta govorila jutri samo še glavna govornika in sicer poslanec Kienzl pro in poslanec Choc contra.

Izprememba v ravnateljstvu tobačne režije.

Dunaj, 21. marca. V uradnih krogih govore, da bo generalni rav- natelj tobačne režije vitez plem. Scheuchenstuel odpoklican v finanč- no ministrstvo, in da pride na njego- vo mesto dvorni svetnik Neubauer.

Češko - nemška sprava.

Dunaj, 21. marca. Danes se na- daljujejo češko - nemške upravne konference pod hudim pritiskom iz Prage. Potrjujejo se poročajo, da na- meravajo, če ne tudi to pot ponesre- čijo pogajanja češki in nemški dežel- ni odborniki odložiti svoja mesta. Dežela bi bila v tem slučaju brez uprave in bi stala tik pred konkur- zom.

Drudi avstrijski dreadnought.

Trst, 21. marca. Danes se vrši slavnostno spuščanje drugega av- strijskega dreadnoughta »Tegethof«. Pri slavnosti je bil navzoč predsto- lonaslednik Franc Ferdinand s so- progo in otroci. Nadvojvoda Salva- tor z nadvojvodinjo Bianco, ki je ku- movala. Najvišji vojaški državni in deželni funkcionarji ter mnogo par- lamentarcev. Vojna eskadra je spremljala splavljenje z grmenjem topov.

Podrobnosti.

Trst, 21. marca. V tržaškem me- stu je že več dni trajalo slavnostno razpoloženje. Že včeraj je bilo po ulicah zelo živahno in danes zjutraj se je že v zgodnjih urah pomikala tisočglava množica proti ladjedelnici Sv. Marka. V pristanišče je priplula vojna eskadra, v sredi nje stara voj- na ladja

»Tegethof«.

ki je oddala svoje ime novemu dread- noughtu. Ob 8. zjutraj je bil tram- vajski promet deloma ustavljen.

Slavnostni prostor

je bil sijajno okrašen in na rezervi- ranih prostorih se je gnetla množica odličnih gostov. Navzoči so bili: trža-ški in dalmatinski namestnik, mini- stra Zaleski in Rössler, vojni mini- ster Auffenberg in domobranski mi- nister Georgi, poslanec Pogačnik, tržaški in deželni glavar ter zastop- ništvo mesta Maribor z županom na čelu. Obrežje je zasedla tisočglava množica, pred pristaniščem pa je sta- la vojna eskadra v velikem polkro- gu, vsa slavnostno okrašena. Ob 9. je izvršil mornariški župnik Korzič cerkvene ceremonije in ob 1/10. je priplula ladja

»Lacroma«

s člani cesarske hiše, pozdravljena od množice na slavnostni prostor. — Godbe so zaigrale cesarsko himno.

Mornariški poveljnik grof Mon- tecucoli je javil prestolonasledniku, da je vse pripravljeno, nakar je dal prestolonaslednik povelje k splovlje- nju. Montecucoli je pozdravil nato nadvojvodinjo - kumico Bianco ter se ji zahvalil za njeno naklonjenost in jo zaprosil, da naj da povelje za krste- tev. Nadvojvodinja je odgovorila s kratkim govorom ter želela, da se nova vojna ladja izkaže vredno no- siteljice junaškega imena in je nato pritisnila na električno tipko z besed- ami: »Krstim te v imenu Njegovega veličanstva za »Tegethof«.« Šam- panjska steklenica na ladji se je raz- letela, nakar je izpregovorila nad- vojvodinja še sledeče besede: »Splav- vaj v morje in bog te ohrani na vseh tvojih potih« ter pritisnila zopet na električno tipko, nakar se je začel dreadnought počasi in vedno hitreje pomikati v morje. Godbe so zaigrale cesarsko himno in ladje so pozdravi- le novi dreadnought z grmenjem to- pov. Ob 1/11. je bila slavnost konča- na. Ladja »Lacroma« s člani cesar- ske hiše se je nato odpeljala, med tem ko je mornarica izvajala pred pristaniščem manevre. Vreme je bi- lo krasno.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 21. marca. Ogrski mini- strski predsednik Khuen pride jutri na Dunaj in bode v nedeljo sprejet v avdijenci od cesarja.

Odstop bana Cuvaja.

Budimpešta, 21. marca. O ofici- joznih krogih dementirajo vesti o skorajšnjem odstopu bana Cuvaja.

Kompromis na Hrvaškem.

Zagreb, 21. marca. V včerajšnji konferenci eksekutivnega komiteja hrvaško - srbske koalicije je bil iz- dan kratek komuniké, ki pravi, da je bil kompromis soglasno sklenjen. Od druge strani poročajo, da so skle- nile stranke bojevati se za financi- jalno samostojnost Hrvaške in Sla- vonije, da ne obnove nagodbe in ne volijo zastopnikov v ogrski državni svet ter ne podpirajo nobene stran- ke, ki ne bi izpolnila zahtev kompro- misnih strank.

Angleški publicist v Zagrebu.

Zagreb, 21. marca. Včeraj je prispel semkaj znani angleški publi- cist Seaton Watson, poznan zlasti pod pisateljskim imenom Scotus Vi- ator. Z njim potuje tudi njegova so- proga. Scotus Viator se je nastanil v hotelu »Croatia«. Danes dopoldne je imel razgovor z različnimi ugledni- mi hrvaškimi in srbskimi politikmi. Iz Zagreba se napoti v Pešto, od tu pa na Dunaj.

Demisija bana Cuvaja?

Budimpešta, 21. marca. Kakor zatrjujejo v tukajšnjih političnih kro- gih, pride danes semkaj hrvaški ban pl. Cuvaj. Poročal bo ministr- skemu predsedniku grofu Khuenu o političnem položaju na Hrvaškem ter z ozirom na sklenjeni sporazum med hrvaško - srbsko koalicijo in stranko prava podal najbrže svojo demisijo. Kot njegov naslednik se imenuje tudi prejšnji ban baron Pa- vel Rauch. Da bi postal ban bivši od- delni predstojnik za nauk in bogo- častje dr. Iso Kršnjavi, je malo ver- jetno. Z druge strani javljajo, da kriza na banski stolici v danem mo- mentu še ni stopila v akutni stadij.

Falitna banka.

Budimpešta, 21. marca. Tukaj- šnja amortizacijska banka je ustavila plačila, dasiravno je šele 15. marca zadela srečko s 150.000 K.

Senzacionalni proces na Reki.

Reka, 21. marca. Razprava v pravdi sodnika Pancere proti notar- ju dr. Feslusu se nadaljuje. Vse priče so izpovedale, da so slišale pripove- dovati, da Pancera igra hazardne igre, nobena pa ni vedela navesti ka- kega konkretnega slučaja. Sodniki, zaslišani za priče, so izjavili, da je Pancera jako neredno zahajal v urad, da je prišel često v urad šele na večer in da se je dal nadomestovati po avskultantih. Sodnik Viktor Stoe- wesandt je izpovedal, da mu je sin njegove svakinje, ki je bančni urad- nik v Pešti, pripovedoval, da je Pan- cერი izplačala njegova banka na ime bivšega reškega guvernerja grofa Naka menico, glasečo se na več ti- sočakov. Razprava bo trajala najbr- že še par dni.

Rusko - turški spor.

Carigrad, 21. marca. V Turških političnih krogih vedno resnejše pre- sojajo ruska pojasnila glede ruske mobilizacije. Politični krogi so z od- govorom zelo nezadovoljni. Iz Lon- dona je bila turška vlada obveščena, da obstajajo med Rusijo in Italijo tajne pogodbe glede skupnega nasto- pa proti Turčiji. Po noči se je vršil ministrski svet, ki se je bavil s po- ložajem.

Berlin, 21. marca. V političnih krogih zatrjujejo, da bo z ozirom na nevarno situacijo v orijentu imeno- van tržavni tajnik v zunanjem mini- strstvu Kiderlen - Wächter za posla- nika v Carigradu. Iz Petrograda po- ročajo, da bo v sredo v dumi podal zunanji minister Sassonov zanimiva pojasnila o ruski politiki napram Turčiji.

Pariz, 21. marca. Porta je od- klonila, kakor znano italijanske mi- rovne pogoje. Vse veleile so nato odgovorile, da bodo varovale strogo neutraliteto, ter da ne bodo pripo- znale aneksije Tripolitanijske in Cire- najke. Samo ena sila ni odgovorila na to Rusiji.

Turški projekti.

Carigrad, 21. marca. Pogajanja zaradi železnice Skoplje - Kalkan- delen - Hotivaz so v polnem tiru. Turška družba, ki bo prevzela grad- bo te železnice zahteva 142.000 K za km. Generalno železniško ravna-

teljstvo namera, izvesti regulaci- jo Bojane in Drine. Med reko Kiri in najkrajšem času zgradmeravajo v prekop. Meritorna pogaj. km dolg anatolske železnice so konča zaradi dila se bo železnica Bitoli - Gra- Jadransko morje, med tem ko je - projekt Donava - Jadransko morje odložen.

Nemška kriza.

Berlin, 21. marca. Vest, da je zaprosil državni tajnik Kiderlen- Wächter za svojo demisijo, se ne po- trjuje. Vendar je atmosfera v držav- nem tajnistvu zelo napeta. Pred vsem obstojajo difference med Tir- pitzem in Bethmann Hollwegom ter Kiderlenom posebno zaradi tega, ker je hotel Tripitz vplivati na zunanjo politiko v svojem smislu.

Rudarsko gibanje na Angleškem.

London, 21. marca. Konserva- tivni poslanci nameravajo predlagati v parlamentu, da naj se zakonska predloga o minimalni mezdii odloži za 6 mesecev. Ta predlog je naperjen proti kabinetu in vsled tega smatra- jo stališče liberalnega kabineta As- quith za omajano.

Samomor iz blaznosti.

Dunaj, 21. marca. V Stefani- strasse je v hipni blaznosti skočila žena trgovskega potnika Detnerja s svojim malim sinom Egonom s tret- jega nadstropja na dvorišče in ta- koj za njo je skočil iz obupa njen de- vetletni sin Pavel. Mati in mali Egon sta bila smrtno nevarno ranjena ter sta kmalu nato umrla, Pavla so pre- peljali v bolnišnico.

Dunaj, 21. marca. Tudi devetlet- ni sin Pavel je že umrl.

Zločin pijane žene.

Olomuc, 21. marca. Neka Bianka Drapal, ki se je snoči vrnila domov in je našla svojega moža v postelji, ga je ubila s sekiro ter se nato vrnila v zganjarno, kjer so jo orožniki are- tirali.

Cirkus Kludsky. Predstave cir- kusa so se ljubljanskemu občinstvu jako priljubile, kar kaže posebno udeležba, ki je bila celo snoči klub- jako neugodnemu vremenu povoljna. Vse točke so bile prav dobro proizva- jane, posebno je ugajala gospa rav- nateljica Kludska, plesalka na žični vrvi »Micika«, oba komična akroba- ta Smyter in Plunch in žonglerji. — Posebno pozornost je vzbujal ravna- teljev slon »Jenny«, ki je z izbornjo dresuro in majestetično velikostjo vzbujal občno zanimanje. Predstave se vrše vsak večer. Obisk je povsem izplačljiv.

Darila.

Podporenemu društvu za sloven- ske visokošolce na Dunaju so v času od 20. februarja do 13. marca 1912 darovali: po 100 kron: Posojilnica v Celju in volilo pok. gosp. M. Balona, vposlano po gosp. Ivann Vidmarju v Brežicah; po 30 kron: Posojilnica v Gornji Radgoni in dr. Vl. Pertot, ravnatelj ljubljanske kreditne ban- ke, na Dunaju; po 20 kron: okrajni odbor v Ormožu, e. kr. notar Ign. Gruntar v Ribnici, Fran Dukič, e. kr. dvorni svetnik, in dr. A. Primožič, e. kr. šolski nadzornik, oba na Du- naju; po 15 kron: Posojilnica v Fra- mu; po 10 kron: dr. Schiffer, Franja Picsek in Frane Picsek, vsi v Ribnici, Ivan Ogrin, stavbnik v Ljubljani; po 6 kron: dr. Gojmir Krek, e. kr. dvorni tajnik na Dunaju; po 5 kron: dr. Josip Mal, muz. adjunkt v Ljub- ljani, dr. Frane Žižek v Graden, Fr. Hauptmann, šolski svetnik v Graden, Milan Klun in Filip Peterlin v Rib- nici, Jos. Mazi in dr. Janko Šlebin- ger, profesorja v Ljubljani; po 3 K: dr. Ljudevit Pivko, profesor v Mari- boru, in Frane Nemeš v Nabrežini. Skupaj 442 kron. — Društveni odbor izreka vsem plemenitim darovalcem, zlasti še med darovalci navedenim denarnim zavodom, najiskrenejšo za- hvalo. Prosi nadaljnih podpor na ro- ke blagajnika pod naslovom: Dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Bräuner- strasse 10.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Sirotišče Büdingen, p. Maxstadt, 2.XI. 1911.

Z veseljem Vam lahko naznanjam, da nam je Sirolin »Roche« prav dobro služil, zlasti se je obnesel pri influenci in pri podobnih obolenostih ne poznam zanosljivejšega sredstva nego je Sirolin »Roche«. Vsem, ki smo ga jim dali, je pomagal.

Sestra Marija Frančiška, bolniška postrežnica.

Marienhauß Basel, 1. oktobra 1911.

Ze dalj časa mi Vaš Sirolin pri kataru, obolenem vratu in influenci izbornu služi. Rada bi Vaš izdelek naklonila tudi ubogim bolnikom, ki jim kot bolniška postrežnica stremem, da bi jim z Vašim krepkim zdravilnim sredstvom zopet pripomogla do zdravlja.

Usmiljena sestra G. iz kongregacije sv. Križa.

Brno, v septembru 1910.

Ob sklepu letošnje počitniške kolonije si usoja v dano podpisano društveno vodstvo z izrazom najtoplejših zahval vlijudno javljati, da je tudi to leto Vaš Sirolin najugodnejše vplival na gojenca, ki so ga uživali na zdravniško odredbo.

Bruska počitniška ko- lonija Gross-Willersdorf.

Sirolin „Roche“
in njegovo
čísłanje

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo, pisarna za arhitekturo in stavbnotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Blagajničarka

Kontoristinja

s prakso, vešča obeh deželnih jezikov, slov. in nemške stenografije, strojepisa, samostojnega knjigovodstva, korespondence itd., sprejme službo takoj ali pozneje.

Naslov pove upravništvo »Sl. Narod«.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje.

Ravnateljstvo: Dunaj I, Aspernplatz I

se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za čas vojaške službe po najugodnejših pogojih ter najnižjih premijah.

Zavarovana glavnica koncem leta 1910 okoli 375 milijonov. — Rezerve koncem leta 1910 okoli 112 milijonov. Gener. zastopstvo za Stajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer strogo reoln, delavni sotrudniki vsak čas dobo dobre službe.

Generalni zastopnik gospod

611

Viktor Raschka, Gradec I, Schmiedgasse št. 40.

Zahvala.

Velecenjeni gospod

Fran Samsa, Zagreb.

Z veseljem Vam javljam, da je prispel voz in da smo ž njim zelo zadovoljni: z eno besedo, voz je naravnost krasen in praktičen ter ima vse dobre lastnosti, katere so pri takem vozu sploh potrebne.

Izrazite tovarni našo zahvalo za trud, katero hvalo v polni meri zasluži za ustvarjenje takega voza, ki bode društvu služil v vsakem pogledu v čast. (Slede daljna naročila).

VOLOSKO-OPATIJA, dne 19. marca 1911.

Poveljništvo prostovoljnega gasilnega društva

Ante Vahtar I. r. kapetan.

NB.: Univerzalna brizgalnica je po posebni skici napravljena in ima sledeče stroje na sebi: Dvodelno lestvo, brizgalnico snemalke, voziček za cevi, različne omare za rekvizite in cevi ter sedeže za 8 moških, stroj z vsemi potrebnimi rekviziti za takojšnjo pomoč pri požaru.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Samsa, Zagreb,

zastopnik

Konrad Rosenbauerja.

Modistinja

Minka Horvat

Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 6
priporoča cenj. damam

vseh vrst slamnike

po najnižjih cenah. Sprejema vsa popravila ter jih izvršuje točno in najceneje.

Za obliko obisk se priporoča

Minka Horvat.

Milijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve

prsrne karamele s „trema jolkami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov zamlanju gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bomboni.

Zavitok 20 in 40 v. št. 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:

Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohine, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kene, drogerija. B. Cvancar, drogerija. „Adrija“ Daniel Pirce, lekarna. Idrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Roček, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, lekarna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Šk. Luki. Mr. H. Roblek, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec. Senožec. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandušar, trg. Menges. Jos. Anckl, lekarna v Ribnici.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Št. 9070.

1017

Ustanova za meščanske otroke.

Pri podpisnem mestnem magistratu je izpraznjeno eno mesto Primož Auerjeve ustanove v letnem znesku 130 kron.

Glasm ustanovnega pisma imajo do te ustanove pravico sinovi ali hčerke ubožnih ljubljanskih meščanov, ki se uče kakega obrta ali profesije ali imajo namen učiti se ga. Ustavovo sme obdarjenec obdržati dotlej, da se je dotične stroke, kateri se je posvetil, izučil. Prednost imajo prosilci, katerih oče je izdelovalec lasulj in potem taki, ki so z ustanoviteljem v sorodu.

Prošnje je opremiti s prosilčevim rojstnim in krstnim listom ter pravstvenim izpričevalom, navesti je v njih vse rodbinske in gmotne razmere staršev, njih opravilo in event. priložiti tudi dokaz sorodstva s Primožem Auerjem.

Tudi je povedati v prošnji, katere stroke se misli prosilec učiti in če je že vajenec, je tudi priložiti potrdilo dotičnega mojstra; kdaj je prosilec pri njem vstopil za vajenca.

Prošnje je vlagati pri podpisnem mestnem magistratu od včetega 15. aprila 1912.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 15. marca 1912.

Zupan: Dr. Ivan Tavčar I. r.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.

Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.

Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Undina.

Spisal André Theuriet.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.

Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljati na Slovenskem kmeti. Kmeti ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam opisuje pisatelj v tem veleznanimivem romanu.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Veleznanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več.

Veleznanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo vesolja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zup.

Cena K 3-—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejše delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajo se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je ginitiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —80 v, vez. K 1-40, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se naposled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.

Vrste izdelav

Za čez 15 let dobro vpeljana

trgovina

v Celju, se takoj da v najem

z vso opremo za specerijsko blago in perilo, velike kleti in drugi prostori, blizu kolodvora in pošte, pripravno za vsako večje podjetje. Natančneje pri lastniku Dolinarju v Celju. 937

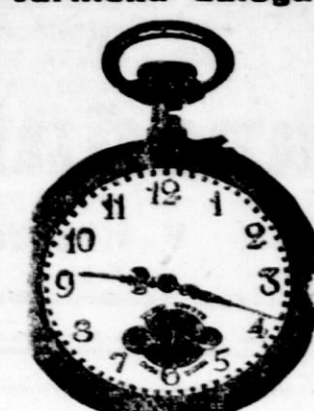
Kavarna „Merkur“

je vsak dan
vso noč odprta.

M. V. Izliakar.

Naročajte „Novi jubilejski cenik“ 1887—1912 s koledarjem!

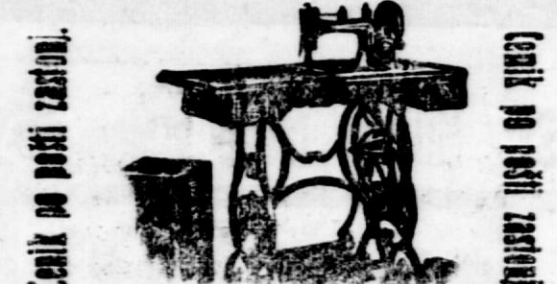
Največja in najbogatejša tovarniška zaloge precizijahkih

.. ur, ..
briljantov,
zlatnine,
srebrnine,
Lastna tovarna
.. švic.

Konkurenčne ure po K 3'50, 4, in 5.

Najboljši šivalni stroji.
Pouk v vezenju brezplačno.

Koristni, lepi kroji za obleke gratis
.. pri nakupu šivalnega stroja. ..

Edino zastanstvo za celo Kranjsko
„PUCH“ koles.

Fino kolo K 90, finejšje K 110,
svetiljka 2 5, prosti tek K 20.
Vse kolesarske potrebščine
.. po najnižjih cenah. ..
Novi cenik in lepi plakati gratis po pošti.

Vidno vabimo na ogled in obisk vsakega, ker mi zaradi cene in kvalitete nihče ne more konkurirati
FR. ČUDEN, LJUBLJANA, samo nasproti frančiškanskega samostana, urar, trgovec
.. in posestnik, delničar družbe Union-Horlogere. ..

Več sto metarskih stotov

sena in otave
se prodaja.

V najem se da tudi 6 oralov
dobro pogojenega

travnika.

Več pove

Anton Jerančič, Karlovska cesta št. 8.

4000

slik raznih ur, zlatnine in srebrnine, godbenih, jeklenih, usnatih in manufakturnih predmetov, gospodinjskih predmetov, kadilnih priprav, toaletnih pripomočkov, raznega orožja itd. vsebuje moj najnovejši glavni katalog ki ga na zahtevo vsakomur pošljem .. zastoj in poštne preste. .. Prva tovarnica ur. C. in kr. dvorni do avitelj Jan Konrad Most št. 1171. (Češko).

Kupujte in zahtevajte edino le

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

Glavna zaloge pri Prvi slovi, zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1911.

Postaja: Ljubljana (južni kolodvor).
Odhod.

6-45 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
7-25 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
9-00 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-32 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
3-30 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
7-38 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-10 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.
Prihod.
7-16 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Berlin, Draždane, Prago, Monakovo, Linc, Solnograd, Inomost, Beljaka, Kranja.

lina, Draždane, Prago, Linc, (London), Vllissingen, Monakovo, Solnograd, Inomost, Beljaka, Tržič, Kranja.
8-52 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
9-48 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linc, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.
11-13 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Tržič, Kranja.
2-59 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
4-18 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Linc, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržič, Kranja.
6-38 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlin, Draždane, Prago, Dunaja, Linc, Celovca, Köln, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).
8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Tržič, Kranja.
9-07 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
11-22 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.
Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-28, 11-50, 3-15, 7-10.
Prihod iz Kamnika: 6-41, 10-59, 2-40, 6-10.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

V svrhu prevzetja stare dobro vpeljane velike trgovine v zelo prometnem mestu Kranjske se išče

sotrudnik

kompanjon

z gotovino ali bančnim kreditom 30.000 K ali več. V varnost vloge se da primerna garancija. Ponudbe pod šifro „Kompanjon 30.000“ pošto ležeče Ljubljana.

Velikonočne razglednice

pošilje na izbiro
L. Pevalak, Ljubljana,
.. Židovska ulica. ..
Dalje ima v zalogi tudi vse druge vrste
razglednic, pisalne
potrebščine i. t. d.
Tiskovine po zelo nizkih cenah

BLUZE,
krila, kostume, plašče, peletine, predpasnike,

otroške oblekice
plaščke, klobučke, kavčice, čepice,
higijenične potrebščine za novorojenčke
in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

?	T	?
T	U	P
?	P	?

Na dobelo in drobno
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato založeno

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja poto.

Tovarniška zaloge kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jovnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v bližini gostilne št. 6.

Močni salon M. Sedej-Strnad

priporočila cenjenim damam

klobuke te najfinijeje izdelbe.

Sami klobuki vedno v zalogi.

Štefernova ulica. — Salata mestne hranilnice.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1—3 krone, velja „Sladin“ ali dr. pl. Trnkóczy-ia „Sladni čaj“ 1 zavojček 1/4 kg samo 50 vinarjev. — Na tsoče otrok ga zavziva z najboljšim uspehom

Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža: na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstädterstrasse št. 25; III, Radetzkyplatz št. 4; V, Schönbrunnerstrasse št. 109; v Gradcu: Sackstrasse 3.

Olimpija krema brez maščobe, lepilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejše sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 12, veliki lonček K 20.

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiva. Skatulja 1 K 50 h.

Pomada za rast las krepl lasišče in zabranjuje izpadanje las. — Lonček 1 K 20 h.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 h.

Mazilo zoper ozeblino Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z navodlom o rabi 80 h, tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodlom 40 h, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani. Razpošiljanje po pošti. Prva največja eksportna tovarna. Preizkušeno lekarniško blago. Drogijske cene. Mastin za živinorejce. Telefon št. 190.

Spomladni kostumi

.. za dame in deklice ..

so v ogromni izbiri v vseh najnovejših barvah, kroju in vzbujajočega čica po priznanih nizkih cenah. .. Velika zaloga narejenih oblek za gospe in dečke ter konfekcije za dame in deklice.

„Angleško skladišče obiek“

.. O. Fernatovič ..

Ljubljana, Mestni trg št. 5.